

Česká republika 2004>06

Rámec podpory Společenství

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Základní principy přípravy projektů v rámci strukturálních fondů EU

dokumentované na případových studiích

Rámec podpory Společenství představuje základní strategii pro rozvoj regionů České republiky na období 2004-2006.

Řídící orgán Rámce podpory Společenství (MMR) plní roli výkonného orgánu, který zajišťuje celkovou koordinaci řízení všech operačních programů podporujících rozvoj území České republiky mimo hlavní město Prahu.

Nese celkovou odpovědnost za efektivitu, racionální řízení pomoci poskytované ČR ze strukturálních fondů a odpovídá tak za téměř 1,5 miliardy EUR, které má ČR k dispozici pro roky 2004-2006.

Tato publikace byla vydána
s finanční podporou Evropské unie

Redakční uzávěrka: květen 2004

Zpracoval: Euromanagers, s.r.o.
Mgr. Martina Křížková, MBA
Ing. Ondřej Syrůček, MBA
www.euromanagers.cz

Vydal: Odbor vnějších vztahů,
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Výroba: Metropolis Media, a. s.

Ing. Jiří Paroubek
Ministr pro místní rozvoj

Vážené dámy, vážení pánové!

Základní směr současného i budoucího rozvoje regionů České republiky udává Národní rozvojový plán a navazující dokument Rámec podpory Společenství, schválený Evropskou komisí v závěru roku 2003. Na základě této rozvojové strategie, která je dále rozpracována do pěti operačních programů, může Česká republika získat z fondů Evropské unie v letech 2004 až 2006 1,454 miliardy EUR. Jde o impozantní částku, základní podmínkou pro její získání je však zachování všech zásad a pravidel pro čerpání finančních prostředků z těchto fondů.

Tyto zásady či náležitosti projektů je nezbytné dodržet nejen po obsahové, ale také po formální stránce. Po zevrubném seznámení s obsahem předkládané publikace je zřejmé, že se autoři zaměřili právě na tuto stránku problematiky strukturálních fondů Evropské unie.

Vážení čtenáři, předkladatelé projektů a koordinátoři, věřím, že publikace bude ve Vaší práci účinným pomocníkem i průvodcem. V tom případě splní svůj účel - přispěje k Vaší lepší orientaci v systému strukturálních fondů, tím také k růstu počtu stále kvalitnějších projektů a v souhrnu i k hospodářskému a sociálnímu rozvoji našich regionů.

Cíle publikace

Cílem publikace je být univerzálním metodologickým průvodcem přípravy projektů předkládaných v rámci strukturálních fondů EU, a to pro projekty investičního a neinvestičního typu. Vzhledem k tomu, že strukturálním fondům se věnuje obecně řada publikací a metodologických manuálů, zaměřili jsme tuto publikaci velmi konkrétně. Publikace by měla sloužit jako praktický návod žadatelům k orientaci v systému strukturálních fondů EU.

Obecně se projekty ucházející se o podporu ze strukturálních fondů EU mohou dělit na tzv. měkké a tvrdé projekty. Termínem „měkké“ projekty označujeme projekty neinvestiční povahy, tedy projekty zaměřené na oblast rozvoje lidských zdrojů. Termínem „tvrdé“ projekty jsou označovány projekty investičního charakteru a mohou být předkládány v rámci ostatních operačních programů, např. v rámci Společného regionálního operačního programu.

Publikace seznámí čtenáře se souborem požadavků na zpracování projektových žádostí, které jsou shodné pro všechny typy projektů předkládaných pro jednotlivé operační programy a jednotné programové dokumenty. Záměrem je usnadnit žadatelům orientaci ve složitém systému programových dokumentů a zaměřit jejich pozornost k parametrům projektů, které je nutné definovat přednostně před samotným zpracováním projektové dokumentace.

Publikace si klade za cíl usnadnit práci oběma stranám: jak předkladatelům projektů i tak zástupcům koordinačních institucí. Každá kapitola je proto rozdělena na dva logické celky. První část se věnuje stručnému vysvětlení základních informací a kritérií, druhá část demonstruje jejich použití při zpracování žádosti. Při zpracování této žádosti se autoři zaměřili na ty její součásti, kde jsou postupy společné všem typům investičních i neinvestičních projektů. Praktická aplikace jednotlivých kritérií je demonstrována na dvou případových studiích reprezentujících projekt investičního a neinvestičního typu.

Pro investiční (tvrdý) projekt	<ul style="list-style-type: none">– Společný regionální operační program České republiky na léta 2004-2006<ul style="list-style-type: none">• Programový dokument; Praha, prosinec 2003; schválená verze– Společný regionální operační program České republiky na léta 2004-2006<ul style="list-style-type: none">• Programový dodatek; Praha, březen 2004; schválená verze– Příručka žadatele pro 1. kolo výzvy; Praha, 3.5.2004; verze 1.0
Pro neinvestiční (měkký) projekt	<ul style="list-style-type: none">– Operační program Rozvoj lidských zdrojů<ul style="list-style-type: none">• Programový dokument; Praha, listopad 2003; schválená verze– Operační program Rozvoj lidských zdrojů<ul style="list-style-type: none">• Dodatek k programu; Praha, květen 2004; schválená verze

V této publikaci se budeme odvolávat především na níže citované oficiálně publikované dokumenty: I když v současné době nejsou oficiálně k dispozici formuláře žádostí, autoři publikace vycházejí z publikovaných OP a osvědčených nejlepších postupů (tzv. best practices) pro zpracovávání žádostí, které existují ať už na úrovni členských států nebo Evropské komise. Domníváme se, že právě dodržení těchto nejlepších postupů může urychlit cestu mnohých žadatelů k získání podpory ze zdrojů EU.

Základním informačním zdrojem MMR pro oblast strukturálních fondů je internetový portál www.strukturalni-fondy.cz. Zde jsou k dispozici podrobné informace i jednotlivých dotačních titulech včetně základních dokumentů a příruček.

Použité internetové adresy jsou platné a funkční v době zpracování publikace (květen 2004).

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz

Autoři,
Martina Křížková, Ondřej Syruček

Obsah

8	1. Nástroje realizace politiky soudržnosti
10	2. Úvod do případové studie
	2.1. Úvod do situace regionu
	2.2. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj
	2.3. Rekonstrukce Kulturního domu
18	3. Logický rámec
	3.1. Rizika projektu
	3.2. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj
	3.3. Rekonstrukce Kulturního domu
24	4. Žadatel a partneři projektu
	4.1. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj
	4.2. Rekonstrukce Kulturního domu
28	5. Návaznost na priority a opatření operačního programu
	5.1. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj
	5.2. Rekonstrukce Kulturního domu
32	6. Časový harmonogram přípravy a realizace projektu
	6.1. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj
	6.2. Rekonstrukce Kulturního domu

36

7. Rozpočet projektu

7.1. Zdroje financování

7.2. Příspěvek z fondů

7.3. Uznatelné a neuznatelné náklady

7.4. Finanční analýza

7.5. Ekonomická analýza

7.6. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj

7.7. Rekonstrukce Kulturního domu

56

8. Indikátory vstupů, výstupů, výsledků a dopadů

8.1. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj

8.2. Rekonstrukce Kulturního domu

60

9. Doslov

61

10. Další informační zdroje

62

11. Zkratky

1. Nástroje realizace politiky soudržnosti

Do roku 2004 měla Česká republika jako kandidátská země možnost čerpat z předvstupních programů pomoci Evropské unie. Byly to programy Phare, SAPARD a nástroj finanční pomoci ISPA (projekty v rámci programu Phare budou dobíhat nejdéle do r. 2006). Jako členská země získává Česká republika od r. 2004 přístup k systému finanční pomoci, jejíž páteř tvoří **strukturální fondy Evropské unie**¹⁾ - hlavní **nástroj realizace politiky soudržnosti EU**.

Čerpání pomoci ze strukturálních fondů EU se děje prostřednictvím schválených tzv. **programových dokumentů**. Ty definují priority, opatření a podporované aktivity na základě nichž mohou být v předem určené formě předkládány projekty, které získají podporu strukturálních fondů EU a národních rozpočtů členského státu.

V České republice tvoří systém programových dokumentů **operační programy** pro území, které má nárok čerpat podporu ze strukturálních fondů pod **Cílem 1**²⁾ a **jednotné programové dokumenty** pro území, které čerpá podporu pod **Cílem 2 a 3**³⁾. Cíl 1 se pro zkrácené programovací období 2004-6 vztahuje na všechny regiony soudržnosti NUTS II s výjimkou NUTS II Praha, které čerpá podporu v rámci Cíle 2 a 3.

Žadatelé o podporu mohou využít dotačních oblastí vymezených čtyřmi sektorově zaměřenými operačními programy a jednoho regionálního operačního programu⁴⁾:

- **Operační program Průmysl a podnikání**, který je především orientován na podporu malých a středních podnikatelů,
- **Operační program Rozvoj lidských zdrojů**, který podporuje aktivity v sektoru rozvoje lidských zdrojů vedoucích především k růstu zaměstnanosti,
- **Operační program Infrastruktura** podporující rozvoj dopravní infrastruktury a infrastruktury životního prostředí,
- **Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství**, který je zaměřen na podporu podnikatelů v zemědělské prvovýrobě a rozvoje venkova,
- **Společný regionální operační program** všestranně podporující rozvoj regionů.

Koordinace systému programových dokumentů je realizována prostřednictvím tzv. **Rámce podpory Společenství**. Tuto koordinační strukturu zastřešuje odbor Rámce podpory Společenství Ministerstva pro místní rozvoj. Sektorové operační programy řídí pověřená ministerstva:

- Řídícím orgánem Operačního programu Průmysl a podnikání je Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- Řídícím orgánem Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů je Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- Řídícím orgánem Operačního programu Infrastruktura je Ministerstvo životního prostředí,
- Řídícím orgánem Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství je Ministerstvo zemědělství,
- Řídícím orgánem Společného regionálního operačního programu je Ministerstvo pro místní rozvoj.

1) Přehled strukturálních fondů EU naleznete na www.strukturalni-fondy.cz.

2) Podpora v rámci Cíle 1 je zaměřena na nejpostiženější oblasti, tzv. hospodářsky slabé regiony. V rámci Cíle 1 mohou žádat regiony s HDP na obyvatele menším než 75% průměru členských zemí EU. Komise vypracovává seznam regionů, na něž se vztahuje Cíl 1, na začátku každého programovacího období. Na realizaci Cíle 1 se podílejí všechny strukturální fondy: ERDF, ESF, EAGGF a FIG.

3) Podpora v rámci Cíle 2 směřuje do oblastí a regionů postižených strukturálními změnami včetně venkovských oblastí v útlumu, městských oblastí v útlumu, ohrožených odvětví jako například rybolov, oblastí procházejících velkými společenskými a ekonomickými změnami v průmyslových odvětvích a sektoru služeb. V rámci Cíle 2 mohou žádat všechny regiony definované Evropskou komisí na začátku každého programovacího období. Obyvatelstvo těchto oprávněných regionů nesmí překročit 18 % celkového obyvatelstva Společenství. Cíl 2 je realizován prostřednictvím strukturálních fondů ERDF, ESF a FIG. Podpora v rámci Cíle 3 směřuje na podporu adaptačních a modernizačních systémů vzdělávání, školení a zaměstnanosti. Oblasti způsobilé pro financování v rámci Cíle 3 jsou ty, na něž se nevztahuje Cíl 1. Cíl 3 je realizován prostřednictvím ESF.

4) Systém programových dokumentů je podrobně popsán např. v publikaci „Průvodce fondy EU“, kterou je zpracoval Odbor Řídícího orgánu Rámce podpory Společenství MMR, k dispozici také na www.strukturalni-fondy.cz.

Běžný předkladatel projektů se ovšem nejčastěji setká s tzv. **Zprostředkujícími subjekty**. Tyto články koordinační struktury představují instituce žadatelům nejbližší, neboť fungují jako určité servisní instituce pro klienty strukturálních fondů, tj. žadatele. Kompetence a povinnosti každé této instituce určuje její nadřízený Řídící orgán, tj. příslušné ministerstvo v jehož gesci se nachází daný operační program. Zprostředkujících instituce poskytují základní poradenství a orientaci v daném operačním programu, informují o aktuálně vyhlášených výzvách nebo grantových schématech daného operačního programu, provádí sběr a kontrolu formálního zpracování žádostí a kontrolují implementaci projektů. Zprostředkující instituce, které jsou pověřeny organizováním grantových schémat mohou mít ještě rozsáhlejší pravomoci při výběru a hodnocení projektů.

Pro jednotlivé Řídící orgány byly pověřeny **tyto hlavní zprostředkující subjekty**:

ŘO	Zprostředkující subjekt
pro ŘO MPO	Agentura CzechInvest, www.czechinvest.cz
pro ŘO MPSV	Správa služeb zaměstnanosti MPSV, www.mpsv.cz ⁵⁾
pro ŘO MŽP	– SFŽP (Státní fond životního prostředí,) www.sfzp.cz – MDCR (Odbor mezinárodních vztahů a EU, MDCR), www.mdcr.cz
pro ŘO MZE	PA (platební agentura), www.szif.cz
pro ŘO MMR	Sekretariáty Regionálních rad při KÚ ⁶⁾

5) Další zprostředkující subjekty OP RLZ pro jednotlivá opatření jsou: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (www.msmt.cz) a Nadace rozvoje občanské společnosti (www.nros.cz). Dalšími zprostředkujícími subjekty pro JPD Cíl 3 jsou: Hlavní město Praha (www.praha-mesto.cz) a NROS (www.nros.cz).

6) Adresář pracovišť CRR a S-RR naleznete na serveru www.strukturalni-fondy.cz (odkazy: Strukturální fondy / Operační programy / SROP / Kontakty). Dalšími zprostředkujícími subjekty je CzechInvest a Odbor 82 MMR. Dalším zprostředkujícím subjektem pro Cíl 2 je rovněž Hlavní město Praha (www.praha-mesto.cz).

2. Úvod do případové studie

Klíčové pojmy:

- Analýza situace města Krásensko
- Popis případové studie „Nové šance“ a případové studie „Rekonstrukce kulturního domu“

V rámci této kapitoly budou nastíněna východiska a základní parametry dvou sledovaných případových studií. Neinvestiční projekt se uchází o spolufinancování v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí pod názvem „Nové šance“ - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj. Investiční projekt pod názvem „Rekonstrukce Kulturního domu“ je předkládán v rámci Společného regionálního operačního programu, který řídí Ministerstvo pro místní rozvoj.

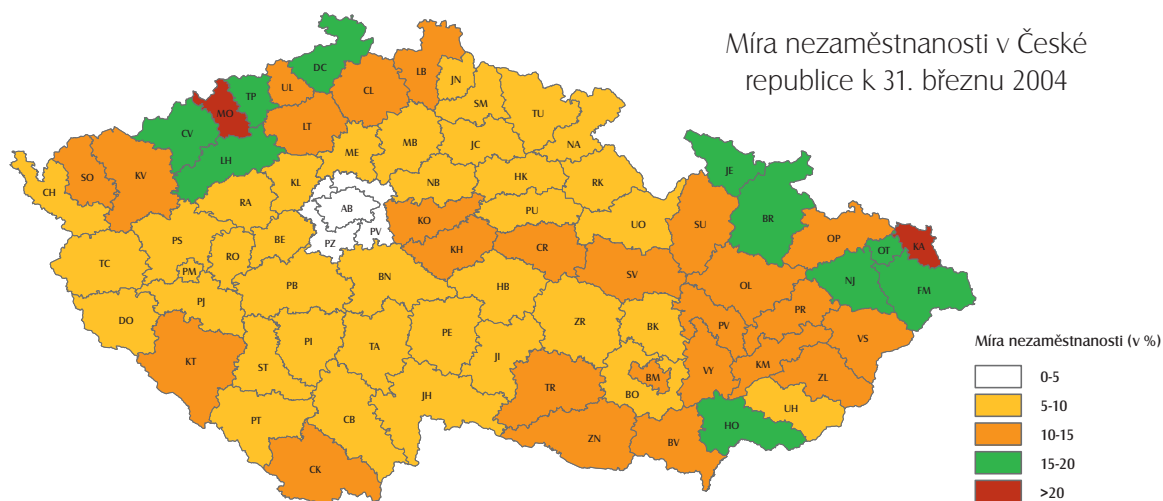
Klíčem k čerpání dotací je kvalitně zpracovaný projekt. Základní požadavky na zpracování projektů jsou v této publikaci představeny formou zjednodušené případové studie. Současně vycházíme také z manuálů nejlepších postupů (Best practices Guides) publikovaných různými členskými státy EU.

Fiktivní projekty ve městě Krásensko jsou konstruovány tak, aby se co nejvíce blížily realitě. Jednotlivé části projektu samozřejmě nejsou dopracovány do podoby, jaká je při předkládání projektů je vyžadována. Případová studie obsahuje základní řešení problémů a otázek se kterými se žadatel setká při zpracování projektu.

Popisu vlastních případových studií předchází určitá situační analýza, charakterizující region po stránce socio-ekonomické shrnující relevantní východiska strategie rozvoje regionu. Následně jsou v tomto kontextu představeny oba projekty, které reagují na specifické potřeby strategie rozvoje regionu.

2.1. Úvod do situace regionu

Město Krásensko leží v regionu NUTS II Jihovýchod, NUTS III Jihomoravský kraj, NUTS IV okres Hodonín. Region se vyznačuje vysokou nezaměstnaností, celkově nízkou kvalifikační základnou pracovních sil (počet vysokoškolsky vzdělaných osob a počet absolventů učebních oborů patří k nejnižším v ČR). Od poloviny 90. let 20.stol. současně probíhá postupný odliv práceschopného obyvatelstva. Míra nezaměstnanosti v okrese Hodonín je 15,8 %. Hodonín se řadí na 10. místo v míře nezaměstnanosti mezi okresy v České republice.

Obrázek: Míra nezaměstnanosti v k 31.3.2004. Zdroj: www.mpsv.cz

Okres	%	Okres	%	Okres	%
Most	24,3	Brno-město	11,2	Klatovy	8,6
Karviná	21,3	Karlovy Vary	11,1	Semily	8,3
Teplice	19,5	Vyškov	11	Strakonice	8,2
Jeseník	19,4	Český Krumlov	10,9	Náchod	8,1
Ostrava-město	19	Chrudim	10,7	Jihlava	8,1
Bruntál	19	Celkem ČR	10,7	Jindřichův Hradec	8
Chomutov	18,9	Prostějov	10,5	Rakovník	8
Louny	17,7	Liberec	10,5	Rokycany	8
Děčín	16	Česká Lípa	10,5	Havlíčkův Brod	7,8
Hodonín	15,8	Kolín	10,3	Plzeň-město	7,6
Frýdek-Místek	15,8	Zlín	10,3	Prachatice	7,6
Nový Jičín	15,1	Kladno	9,9	Pardubice	7,3
Znojmo	15	Tachov	9,8	Plzeň-sever	7,2
Litoměřice	14,9	Trutnov	9,7	Rychnov nad Kněžnou	7
Třebíč	14,6	Blansko	9,7	Tábor	7
Přerov	14,5	Uherské Hradiště	9,5	Hradec Králové	6,9
Ústí nad Labem	14,4	Nymburk	9,4	Domažlice	6,9
Sokolov	13,8	Jičín	9,3	Pelhřimov	6,1
Svitavy	13,4	Žďár nad Sázavou	9,3	Beroun	5,9
Šumperk	13,2	Cheb	9,1	Mladá Boleslav	5,5
Opava	12,8	Mělník	9	Plzeň-jih	5,4
Kroměříž	12,4	Příbram	9	České Budějovice	5,1
Vsetín	12,3	Brno-venkov	8,8	Benešov	5,1
Kutná Hora	12,1	Ústí nad Orlicí	8,7	Praha	4,4
Olomouc	12	Jablonec nad Nisou	8,7	Praha-východ	4,1
Břeclav	11,9	Písek	8,6	Praha-západ	3,4

Tabulka: Míra nezaměstnanosti dle regionů k 31.3.2004. Zdroj: www.mpsv.cz.

Pozn.: Barevně jsou zvýrazněny okresy Jihomoravského kraje.

Pokud srovnáme konkrétní rozvojové potřeby Jihomoravského kraje na základě makroekonomických ukazatelů krajů, dojdeme k závěru, že slabá místa leží v dramaticky rostoucí migraci obyvatel (především do větších měst, která nabízí zajímavější pracovní příležitosti) a v malém množství nových pracovních příležitostí (především pro osoby s vysokoškolským vzděláním).

Krásensko v mnoha parametrech patří k nejslabším článkům regionu:

- Problematická je rychle se měnící demografická struktura města. Od poloviny 90. let minulého století se přirozený přírůstek změnil v přirozený úbytek, což v kombinaci s vysokým záporným migračním saldem přispělo k významnému snižování počtu obyvatel města.
- Věková struktura obyvatelstva je méně příznivá než celorepublikový průměr: obyvatelé starší 60-ti let tvoří dnes celých 25% všech obyvatel města.

Prudce rostoucí migrace obyvatel pramení z nepříznivé hospodářské a podnikové struktury regionu. V konkurenci nedalekého průmyslového centra Brna, nabízí Krásensko s 20 tis. obyvateli jen omezené množství pracovních příležitostí. Ačkoliv počtem podnikatelských subjektů město převyšuje regionální průměr, celkově je počet pracovních příležitostí výrazně poddimenzován, a to především co se týče nabídky pro kvalifikované zaměstnance a osoby s vysokoškolským vzděláním. Rovněž struktura zaměstnanosti dle jednotlivých sektorů není ideální, chybí výraznější nabídka pracovních příležitostí v sektoru služeb.

Ze SWOT⁷⁾ analýzy strategie rozvoje regionu vyplývají tři hlavní cíle, které chce zastupitelstvo v rámci své politiky prosazovat:

1. rozvoj lidských zdrojů v regionu,
2. podporu zaměstnatelnosti a
3. rovnost příležitostí.

V návaznosti na tyto obecné cíle byly rozpracovány **dva projektové záměry**, které blíže představuje následující kapitola. Díky **koordinovanému přístupu** radnice k řešení otázek spojených s nezaměstnaností se realizací obou projektů (investičního a neinvestičního projektu) dobuduje klíčové centrum společenského života, které bude především sloužit k rozvoji lidských zdrojů v regionu.

2.2. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj

Společné projekty v minulosti

Prostřednictvím úřadu práce, ve spolupráci s obecně prospěšnou společností POPULUS, v jejichž správních orgánech má město zastoupení, se radní pokoušejí v posledních letech modelovat aktivní politiku na trhu práce. Z této spolupráce již v minulosti vzešel projekt **Monitoring trhu práce**, oceněný grantem Phare v rámci Společného fondu malých projektů „Vytvoření databáze evidující současně nabídku i poptávku na trhu práce“. Správcem databáze je POPULUS. Vstupy z oblasti nabídky dodává úřad práce ze své databáze aktivních uchazečů o práci. Vstupy v oblasti poptávky shromažďuje pravidelně POPULUS na základě

informací úřadu práce a měsíčně aktualizovaných dotazníků padesáti největších zaměstnavatelů v regionu a na základě inzerátů v denním tisku. Po roce provozování této databáze bylo možné nejen zhodnotit její praktický přínos, ale zejména vysledovat trendy v zaměstnanosti v oblasti poptávky a nedostatky na straně nabídky. Výsledkem bylo formulování nového projektového záměru s cílem nabídnout veřejnosti školení, v nichž bude možné osvojit si dovednosti aktuálně požadované ze strany zaměstnavatelů.

Projektový záměr

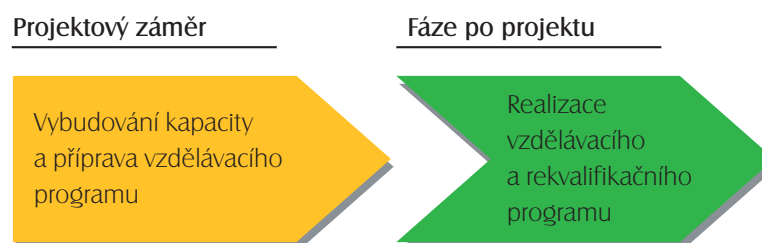
Centrum celoživotního vzdělávání (CCV) dosud nabízelo školení širší veřejnosti pod názvem „Podnikatelské minimum“. V těsné spolupráci s Úřadem práce a podniky hodlá CCV zúročit dosavadní zkušenosti a využít aktuálně vypsaného **grantového schématu kraje „Rozšiřování nabídky profesního vzdělávání v regionech“⁸⁾**. Toto vypsané grantové schémat:

- je zaměřeno na rozvoj nabídky dalšího profesního vzdělávání,
- má podpořit nabídku dalšího profesního vzdělávání tím, že podpoří vývoj a dodání „měkké“ (nehmotné) infrastruktury v rámci budování sítě vzdělávacích a výcvikových víceúčelových center pro dospělé včetně materiálního a personálního vybavení a
- zejména budou podporovány projektové záměry profesního vzdělávání v oblasti získání znalostí v informačních a komunikačních technologiích.

Na základě požadavků největších zaměstnavatelů regionu, POPULUS a úřad práce připravili projektový záměr, který předloží do vypsaného grantového schématu. Cílem projektu je vybudování kapacity a příprava vzdělávacího programu „Nové šance“, tedy:

- lidské zdroje (vyškolení lektorů),
- příprava výukových materiálů a
- vytvoření propagačních materiálů.

Cílem projektu není vlastní realizace vzdělávacího a rekvalifikačního programu (realizace nově vznikajícího vzdělávacího modulu), který představuje obecné minimum znalostí, které všichni klíčoví zaměstnavatelé v regionu požadují od svých pracovníků⁹⁾. Následující schéma vyjadřuje vztah projektového záměru a realizační etapy, která navazuje na projekt.

V rámci projektu bude vybudována kapacity a bude připraven vzdělávací program „Nové šance“. Modul Nové šance má za cíl lépe vybavit jak nezaměstnané uchazeče o práci, tak podpořit profesionální a osobnostní rozvoj stávajících zaměstnanců.

9) Vlastní vzdělávací modul není součástí projektového záměru (dle podmínek grantového schématu či opatření 3.3. OP Rozvoj lidských zdrojů), tzn. samotná realizace vzdělávacích či rekvalifikačních programů do projektu nespadá. Pokud by žadatel chtěl předložit projektový záměr na realizaci vzdělávacích a rekvalifikačních programů, musí předložit projekt do jiného opatření (např. do OP Rozvoj lidských zdrojů - opatření 1.1 Posílení aktivní politiky zaměstnanosti při zaměstnávání uchazečů a zájemců o zaměstnání).
8) Jedná se o fiktivní grantové schéma.

Vzdělávací modul obsahuje tři základní kurzy:

- Kurz počítačové gramotnosti, kde se variantně počítá s několika moduly, které budou uplatňovány dle aktuálních požadavků na daného uchazeče/zaměstnance: B-Modul (základní) a S-Modul (specializovaný, který bude dále členěn na MS Word, MS Excel a Internet).
- Takzvané měkké dovednosti budou dále účastníci rozvíjet v rámci Motivačního kurzu, jehož cílem bude nastartovat nové chápání uchazečů v přístupu k definování vlastní profesní dráhy, aktivního přístupu k hledání zaměstnání a potažmo vlastního výkonu zaměstnání.
- Cílem závěrečného kurzu bude zdokonalení účastníků v práci s informačními zdroji. Kurz pod názvem Orientace v informační společnosti bude formou praktických cvičení podporovat samostatný postup při získávání informací v různých pracovních i životních situacích.

Na základě dohody s úřadem práce a neziskovými organizacemi v kraji, bude v rámci projektu vyškolen celkem 60 osob, aby bylo možno vzdělávací moduly rozšířit nejen v městu Krásensko, ale též v okolních městech. Složení osob je následující:

- 6 lektorů pro POPULUS (CCV), kteří následně po ukončení projektu budou odborně lektorovat vzdělávací modul „Nové šance“.
- 24 lektorů pro nestátní neziskové organizace (většinou centra, které se zaměřují na integraci osob se změněnou pracovní schopností).
- 15 lektorů pro vzdělávací a poradenské instituce (jedná se zejména o ty vzdělávací instituce, které nenabízí tento typ vzdělávání).
- 15 lektorů pro ostatní skupiny (např. největší zaměstnavatele v regionu, kteří samy uskutečňují rekvalifikační programy pro své zaměstnance).

Kapacity na základě předběžné poptávky byla již naplněna. Všechny podpořené skupiny budou mít přístup k vzdělávacím a propagačním materiálům.

Žadatel

POPULUS, Centrum celoživotního vzdělávání, je obecně prospěšnou společností. Ve správní radě i v dozorčí radě společnosti jsou zastoupeni členové městského zastupitelstva. Společnost sídlí v budově bývalého Kulturního domu, která je v majetku města. Symbolické nájemné činí ročně 1 Kč. POPULUS dlouhodobě spolupracuje s místním úřadem práce, který je partnerem projektu.

Rozpočet a zajištění financování projektu

Rozpočet projektu je Kč 4 581 400 bez DPH. Náklady na lidské zdroje nutné k realizaci projektu činí 64 % rozpočtu, náklady na materiální vybavení a zabezpečení tvoří 36 % rozpočtu projektu. **Neinvestiční projekty** spolufinancované z ESF nemohou zahrnovat investiční náklady (to je náklady, které lze zahrnout do odpisů); je však možno realizovat např. výdaje spojené s nákupem nového vybavení a zařízení (nezbytné pro realizaci projektů), pokud náklad na jednu položku nového vybavení a zařízení nepřesáhne částku 40 tis. Kč, nebo v případě nehmotného majetku, kde náklady na nákup jedné položky nesmí přesáhnout částku 60 tis. Kč. Rozpočet pracuje pouze s uznatelnými náklady¹⁰⁾.

Zajištění udržitelnosti projektu po ukončení projektu/podpory

Předkladatel projektové žádosti, která se uchází o grant OP RLZ si je vědom skutečnosti, že ekonomika fungování školení není požadovanou součástí žádosti. Žadatel tedy není povinen prokazovat, jakým způsobem bude uskutečňovat svůj projektový záměr, a jaká opatření přijal pro zabezpečení chodu celého projektu, vzniklého díky prostředkům EU a ČR. To vyplývá z faktu, že v rámci projektové žádosti nejsou hodnoceny žádné skutečnosti, které nejsou přímo předmětem financování OP RLZ (potažmo ESF). OP RLZ (opatření 3.3.) nepřispívá na běžný chod projektu (realizaci vzdělávacího a rekvalifikačního programu), takže ekonomika chodu školení není předmětem hodnocení projektu.

Do bodové stupnice hodnocení projektu se opatření k zabezpečení fungování projektu promítnou nepřímo, a to prostřednictvím kritéria udržitelnost projektu, prostřednictvím doložení poptávky a prostřednictvím doložení kvalitních a dlouhodobých partnerských svazků a profesionálního zázemí žadatele. Předpokládá se ovšem, že pro interní potřeby bude každý žadatel sestavovat alespoň orientační podnikatelský plán, který samozřejmě může přiložit k žádosti.

V případě projektu Nové šance je otázka udržitelnosti daného vzdělávacího modulu řešena takto: zainteresované podniky i Úřad práce se zavázali k pravidelnému umísťování vlastních zaměstnanců a nezaměstnaných uchazečů v registru úřadu práce do kurzů. Kurzy budou otevřeny také široké veřejnosti. Úřad práce bude hradit účast nezaměstnaných z prostředků poskytovaných státem na jejich rekvalifikaci.

Organizátor školení POPULUS zpracoval pro interní potřeby orientační kalkulaci, ze které vyplývají následující skutečnosti:

1. Počítá se s proškolením minimálně 40 osob měsíčně prostřednictvím dvoutýdenních kurzů.
2. Účastníky kurzů dodají ze 40 % největší zaměstnavatelé regionu, firmy účastníci se projektu Monitoring trhu práce, ze 40 % úřady práce (okres Hodonín) a z 20 % ostatní veřejnost.
3. Celkové náklady na vedení kurzů budou na úrovni 201 350 Kč/měsíc, což zahrnuje náklady na lektory, energie atd.
4. Počítá se s tržní cenou 4 000 Kč/dvoutýdenní školení.
5. Město se zavázalo přispět na každého účastníka částkou 100 Kč/den, což představuje 1 000 Kč/10-denní školení.
6. Ceny jsou bez DPH.

Kombinací finančních příspěvků města a zajištění přísunu účastníků školení ze strany úřadů práce a zaměstnavatelů bude dosaženo pokrytí nákladů na organizování kurzů při dosažení neziskovosti či minimální ziskovosti projektu.

Vazba na OP

Projekt navazuje na OP RLZ, Prioritu 3 Rozvoj celoživotního učení a Opatření 3.3 Rozvoj dalšího profesního vzdělávání.

Předkládání žádostí

Projekty se zaměřením na rozvoj kapacity poskytovatelů dalšího profesního vzdělávání (rozvoj nabídky vzdělávacích programů a vzdělávání vzdělávatelů) budou vybírány na základě grantových schémat vypisovaných kraji na regionální úrovni a Správou služeb zaměstnanosti na centrální úrovni.

Projekt Nové šance bude předložen na základě vyhlášené výzvy k podání žádostí vypsané na úrovni Jihomoravského kraje. Podmínky grantového schématu „Rozšiřování nabídky profesního vzdělávání v regionech“ byly předem připraveny na úrovni kraje ve spolupráci s MPSV, odborem 42. Cílem grantového schématu je posílit nabídku institucí zajišťujících celoživotní vzdělávání. Vybrány budou projekty, které nabídnou nové vzdělávací produkty, ušité na míru velkým zaměstnavatelům jihomoravského kraje.

2.3. Rekonstrukce Kulturního domu

Projektový záměr

Projekt Rekonstrukce Kulturního domu ve městě Krásensko vznikl na základě Strategie rozvoje města vypracované zastupitelstvem města Krásensko. První prioritou strategie je poskytování vzdělávacích služeb zaměřených na efektivní strukturální změny v obci. Tato priorita je klíčovým prvkem v boji proti sociální exkluzi a při vytváření aktivní politiky zaměstnanosti.

Centrum celoživotního vzdělávání sídlí v Kulturním domě, který byl postaven v 19. století. Toto Centrum rovněž slouží ke kulturním akcím většího rozsahu a dále je využíváno k pořádání tematických konferencí, besed, schůzí. Záměr města zkvalitnit infrastrukturu pro aktivity Centra celoživotního vzdělávání nemůže být realizován bez toho, aniž by proběhla rekonstrukce domu. Cílem je rekonstruovat chátrající objekt, který neodpovídá bezpečnostním a hygienickým normám, připravit tři učebny pro kurzy Centra celoživotního vzdělávání a připravit zázemí pro jednu počítačovou učebnu s připojením na Internet. Po rekonstrukci bude objekt především využíván Centrem celoživotního vzdělávání. Aktivity CCV mají pozitivní vliv na řešení problému sociálního vyloučení obyvatel a podporu zaměstnanosti ve městě i celém mikroregionu.

Projekt vznikl na základě identifikovaných skutečností:

- Ve městě se nachází Kulturní dům z 19. století, který by bez stavebních úprav nevyhovoval bezpečnostním a hygienickým normám. Po celkové rekonstrukci bude sloužit objekt pro Centrum celoživotního vzdělávání.
- Střední až vyšší míra nezaměstnanosti ve městě Krásensko a okolí. Průměrná nezaměstnanost v okrese Hodonín dosahuje 15,8 %. Ve městě Krásensko dosahuje nezaměstnanost 21,1 %.

Po analýze situace a zhodnocení všech dostupných informací bylo navrženo řešení spočívající v přípravě infrastruktury (Kulturního domu) pro Centrum celoživotního vzdělávání. Vzájemnou vazbou mezi projekty „Nové šance“ a „Rekonstrukce Kulturního domu“ vzniknou synergické efekty, které znásobí dopady z realizace obou projektů.

Žadatel

Žadatelem je město Krásensko, které vlastní budovu Kulturního domu. Partnerem projektu je POPULUS, Centrum celoživotního vzdělávání (obecně prospěšná společnost).

Rozpočet a zajištění financování projektu

Rozpočet projektu je 9,7 mil. Kč bez DPH. Uznatelné náklady (především na stavební práce) dosahují 9,5 mil. Kč. Neuznatelné náklady činí 200 tis. Kč - jedná se o náklady, které vzniknou do doby registrace projektu.

Vazba na OP

Projekt navazuje na SROP, Prioritu 3 Infrastruktura pro regionální rozvoj a Opatření 3.1 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech.

Předkládání žádostí

Projekty budou vybírány na základě publikování výzvy k podání žádostí pro opatření 3.1 SROP. Žádosti budou podávány na sekretariátu Regionální rady (S-RR).

3. Logický rámec¹¹⁾

Klíčové pojmy:

- Definice pojmu „logický rámec“
- Všeobecné cíle, účel / specifický cíl projektu, výsledky projektu, aktivity projektu, prostředky k jejich dosažení

Definování projektu s využitím metodiky logického rámce je základem pro řízení projektového cyklu. Jedná se o vysoce účinný, plánovací a pracovní nástroj vhodný pro identifikaci a analýzu problémů na straně jedné a definování cílů a stanovení konkrétních aktivit k řešení těchto problémů na straně druhé. Metodou logického rámce se připravovaný projekt testuje jak z hlediska vhodnosti a přiměřenosti pro řešení daného problému, tak z hlediska jeho proveditelnosti a trvalé udržitelnosti. Logický rámec (LR) by měl být použit pro přípravu, realizaci a vyhodnocení projektu. LR má svůj význam v každé etapě projektového cyklu; stanoví, čeho by mělo být realizací projektu dosaženo, obsahuje objektivně ověřitelné ukazatele, kterými lze měřit dosažení cílů a provádět efektivní monitoring a tvoří základ pro následné (ex-post) hodnocení projektu. Logický rámec lze v průběhu realizace projektu aktualizovat a to v návaznosti na konkrétní změny výstupů či aktivit daného projektu. Celkový účel a záměr projektu však musí zůstat nezměněn.

LR/návrh projektu by měl být rovněž připravován za účasti všech skupin osob a institucí, které budou projekt realizovat nebo na které bude mít projekt nějaký vliv. LR projektu by měl být definován a sestaven ještě před vypracováním projektové osnovy.

Logický rámec se skládá ze **čtyř sloupců**, které vyjadřují:

- 1. Intervenční (vertikální) logiku založenou na:** vztahu „příčina-důsledek“ mezi aktivitami a cíli na rozdílných úrovních (důsledky, které se projeví ve vzdáleném časovém horizontu jsou také nejvíce vzdáleny od počáteční aktivity, a proto se objeví nahoře; naopak přímé důsledky aktivit se v tabulce objeví v její spodní části). Každá úroveň by měla vést logicky k úrovni, která je o jeden stupeň výše. Vstupy z tohoto sloupce se objeví v projektové osnově, stejně jako aktivity a výsledky projektu.
- 2. Objektivně ověřitelné ukazatele:** specifické a objektivně ověřitelné ukazatele (např. všeobecných cílů, účelu projektu, výsledků projektu - vyjadřujících odpovědi na otázky typu - co?, kolik?, kdy?, pro koho?, kde?), které vytváří základ pro měření efektivnosti projektu. V ideálním případě by se počet ukazatelů pro měření jedné aktivity, výsledku, účelu projektu měl pohybovat mezi 2 - 3 indikátory.
- 3. Zdroje (informací) k ověření:** v tomto sloupci by měly být uvedeny možné zdroje informací k ověření průběhu a výsledků realizace projektu (informace a data o ukazatelích). Pokud není zřejmé, odkud mohou být informace o ukazatelích získány, musí být v rámci projektu učiněna opatření, která povedou k získání těchto informací.
- 4. Rizika/předpoklady,** která podmiňují dosažení výsledků a cílů projektu, lze je vždy formulovat jako předpoklady. Předpoklady dávají odpověď na otázku: „Co předpokládáme o externích faktorech, na něž projekt nemá vliv, ale které mohou ovlivnit jeho realizaci a dlouhodobě i jeho udržitelnost“. Pokud neexistuje reálná pochybnost o určitých předpokladech projektu, není třeba ji uvádět. Pokud však existuje nějaká pochybnost (např. „pochybnost zda se podaří najít vhodné zaměstnance“), pak by měla být uvedena jako nezbytný předpoklad, který musí být splněn, aby bylo dosaženo určitého cíle či výsledku projektu.

Při zpracování logického rámce projektu se definují:

- Aktivita představují to, co osoba či organizace realizující projekt udělá; jinými slovy z jakých konkrétních aktivit se projekt skládá (např. stavební práce na rekonstrukci objektu, nákup zařízení pro jeho vybavení, zajištění odborných služeb atd.).
- Prostředky znamenají hlavní zdroje, které budou použity pro zajištění realizace projektu (např. poradenské služby, stavební dozor apod.). V tomto oddílu tabulky není třeba uvádět jednotlivé náklady. Potřebné finanční prostředky by měly být dostatečně podrobně rozepsány v té kapitole projektové osnovy, kde se popisují jednotlivé aktivity, a to tak, aby bylo zcela jasné z jakých nákladových položek se skládá rozpočet projektu.
- Uvedené aktivity a současně splněné předpoklady, které podmiňují jejich realizaci, by měly zajistit dosažení výsledků projektu. V rámci předpokladů na této úrovni by měly být uvedeny související aktivity a spolufinancování, které jsou nezbytné pro dosažení výsledků.
- Výsledky představují to, za co je osoba či organizace realizující projekt zodpovědná při jeho uskutečnění (např. výsledkem je opravený dům, vytvoření nových prostor - bytů či provozoven a jejich vybavení např. nábytkem). Výsledky a předpoklady uvedené v tomtéž řádku vedou k dosažení účelu či záměru projektu.
- Účel projektu (někdy definovaný jako specifický cíl) je odvozen od hlavního problému, k jehož vyřešení by měl projekt přispět. Pokud existuje více než jeden účel/záměr projektu, je pravděpodobné, že se budou překrývat jeho výsledky nebo že se projekt pokouší řešit příliš mnoho problémů. Je třeba, aby existovalo jasné rozlišení mezi účelem projektu a jeho výsledky. Výsledkem projektu je např. modernizovaný objekt, ale jeho účelem (proč ten projekt děláme) je rozšíření nabídky bytů pro místní obyvatele či provozoven pro živnostníky.
- Účel/záměr projektu a předpoklady uvedené v jednom řádku by měly vést k naplnění všeobecných cílů, které se vztahují k příslušnému opatření programu.
- Všeobecné cíle naznačují, jak projekt zapadá do kontextu širší strategie (programu). V případě strukturálních fondů jsou všeobecnými cíli projektu cíle definované v příslušném opatření programu. V případě našeho domu se jedná např. o zlepšení životních podmínek pro venkovské obyvatele (byty) nebo podmínek pro místní podnikatele (provozovny).

Vztah logického rámce a osnovy projektu je následující:

<p>Logický rámec definuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - všeobecné cíle - účel /specifický cíl projektu - výsledky projektu - aktivity projektu - prostředky k jejich dosažení 	<p>Osnova projektu obsahuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - všeobecnější cíle projektu - specifické cíle projektu - výchozí situaci a základní charakteristiku projektu - výsledky a dopady - aktivity projektu
<p>Projekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je definován objektivně měřitelnými ukazateli - uvádí ověřitelné zdroje informací - zmiňuje vnější předpoklady a možná rizika 	<p>Dále pak obsahuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informaci o žadateli - časový harmonogram/etapy - rozpočet a zdroje financování - ostatní dokumentaci

3.1. Rizika projektu

Rizika je nutné zvážit vždy v okamžiku přípravy projektu a počítat s alternativními variantami. V případě projektového záměru se kterým pracuje tato publikace, kdy získání dotace a postup prací jednoho projektu determinuje časový harmonogram druhého projektu, je nutné připravit flexibilní časový harmonogram. Je dobré předem znát odpověď na tyto a podobné otázky:

- 1) Jaký je postup v případě, že se zahájení přípravy projektu zdrží o několik měsíců?
- 2) Co se stane v případě, že se podaří získat dotaci pouze na jeden projekt, př. neinvestiční část. Lze vést školení v neopravené budově? Je v záloze jiná vhodná budova anebo tento problém zasahuje obsah školícího modulu (počítačový kurz není možné organizovat, atd.)?
- 3) Ovlivní průběh projektu politická změna - výměna vedení radnice?

S flexibilitou a variantními řešeními je nutné pracovat vždy při přípravě projektů ucházejících se o spolufinancování EU. Koordinace strukturálních fondů je velmi komplexní úkol, a projekty schválené v letech 2004-6 budou prvními, které tento druh podpory získají. Protože skutečně jde o velmi složitou proceduru, není možné podcenit délku trvání žádné z etap - počínaje přípravou projektu, procesním zpracováním projektu v koordinačním systému ČR, přiznáním podpory a podpisu smlouvy, a následně plněním povinností vyplývajících z přijetí udělené dotace, včetně informování o projektu prostřednictvím monitorovacích zpráv.

3.2. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj

Název projektu: Nové šance – vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj	OP	OP RLZ Priorita 3 Rozvoj celoživotního učení Opatření 3.3. Rozvoj dalšího profesního vzdělávání.
Předkladatel: Krásensko	Celkový rozpočet v mil. Kč: 4,581	Z toho OP RLZ v mil. Kč: 4,581

Hlavní cíl	Objektivně ověřitelné ukazatele	Zdroje k ověření	
<ul style="list-style-type: none"> – Rozvoj lidských zdrojů v regionu – Rozvoj celoživotního učení – Podpora zaměstnatelnosti – Rovnost příležitostí 	<ul style="list-style-type: none"> – Růst ekonomické výkonnosti regionu – Růst zaměstnanosti – Počet žen a osob ohrožených sociální exkluzí umístěných na trhu práce 	<ul style="list-style-type: none"> – Statistiky (místní, ČSÚ) – Statistiky ÚP 	
Účel / cíl projektu	Objektivně ověřitelné ukazatele	Zdroje k ověření	Předpoklady / rizika (vnější)
<ul style="list-style-type: none"> – Vytvoření školicího modulu na míru šitého potřebám zaměstnavatelů regionu – Zvýšení kvalifikace zaměstnanců – Zvýšení kvalifikace uchazečů o práci – Vytvoření nových pracovních míst – Udržení stávajících pracovních míst 	<ul style="list-style-type: none"> – Počet kurzů a služeb CCV – Počet zaměstnaných lektorů CCV – Počet vyškolených osob – Počet nově zaměstnaných osob – Počet osob, které si udržely práci 	<ul style="list-style-type: none"> – Monitoring projektu: Průběžné a závěrečná zpráva o projektu – Statistiky ÚP – Monitoring CCV: Vývoj na trhu práce 	<ul style="list-style-type: none"> – Zájem o služby CCV ze strany účastníků kurzů a zaměstnavatelů – Získání dotace na investiční část projektu-dokončení stavby
Výsledky projektu	Objektivně ověřitelné ukazatele	Zdroje k ověření	Předpoklady / rizika (vnější)
<ul style="list-style-type: none"> – Nově vytvořený školicí modul – Nová garantovaná pracovní místa lektorů – Proškolení minimálně 60 lektorů 	<ul style="list-style-type: none"> – Školicí metodické materiály – Počet pracovních míst lektorů – Počet vyškolených lektorů 		<ul style="list-style-type: none"> – Získání kvalitních lektorů – Vytvoření kvalitního školicího produktu
Aktivity projektu	Prostředky / vstupy		Předpoklady / rizika (vnější)
<ul style="list-style-type: none"> – Získání lektorů – Vytvoření obsahu školicích modulů – Produkce učebních materiálů – Produkce a distribuce propagačních materiálů – Dovybavení počítačové učebny a ostatních učeben 	<ul style="list-style-type: none"> – Lidské zdroje – Počítače: Hardware a software – Nábytek – Školicí a propagační materiály – Finanční zdroje 		<ul style="list-style-type: none"> – Včasné zahájení školení lektorů – Neexistence konkurenčního projektu shodného zaměření

3.3. Rekonstrukce Kulturního domu

Název projektu: Rekonstrukce Kulturního domu	OP	SROP - Priorita 3 Infrastruktura pro regionální rozvoj Opatření 3.1. Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech.
Předkladatel: Krásensko	Celkový náklady v mil. Kč: 9,7	Celkový uznatelné náklady v mil. Kč: 9,5

Hlavní cíl	Objektivně ověřitelné ukazatele	Zdroje k ověření	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj lidských zdrojů v regionu - Podpora zaměstnatelnosti - Rovnost příležitostí 	<ul style="list-style-type: none"> - Počet úspěšně umístěných pracovníků na trhu práce - Počet vyškolených osob - Nárůst počtu služeb (kurzů) CCV - Zrekonstruovaný objekt 	<ul style="list-style-type: none"> - Statistiky (místní, ČSÚ) - Monitoring projektu 	
Účel / cíl projektu	Objektivně ověřitelné ukazatele	Zdroje k ověření	Předpoklady / rizika (vnější)
<ul style="list-style-type: none"> - Podpora celoživotního učení - Zkvalitnění zázemí (infrastruktury) pro CCV 	<ul style="list-style-type: none"> - Zrekonstruované prostory pro semináře a kurzy - Nová místnost pro umístění výpočetní techniky - Nové prostory pro konference 	<ul style="list-style-type: none"> - Návštěva objektu - Závěrečná zpráva o projektu 	<ul style="list-style-type: none"> - Zájem o služby CCV ze strany zaměstnanců - Zájem podnikatelů o účastníky kurzů
Výsledky projektu	Objektivně ověřitelné ukazatele	Zdroje k ověření	Předpoklady / rizika (vnější)
<ul style="list-style-type: none"> - Zrekonstruovaný objekt - Vybudování školících místností se základním vybavením - Vybudování místnosti s počítači napojenými na Internet - Vytvoření sálu pro konání konferencí 	<ul style="list-style-type: none"> - 3 samostatné školící místnosti o celkové ploše 180 m² o celkové kapacitě 60 míst - 1 počítačová místnost s připravenými rozvody na PC a na Internet - 200 m² plochy pro konference 	<ul style="list-style-type: none"> - Kolaudační rozhodnutí - Zpráva o hodnocení realizace projektu 	<ul style="list-style-type: none"> - Provedení projektu v požadované kvalitě podle projektu - Zabezpečení průběžného financování
Aktivity projektu	Prostředky / vstupy		Předpoklady / rizika (vnější)
<ul style="list-style-type: none"> - Demoliční práce - Rekonstrukce střechy a zateplení podkroví - Vnitřní stavební úpravy objektu - Instalace nových rozvodů elektřiny, vody a odpadů - Základní vnitřní vybavení 	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastní finanční prostředky - Projektová dokumentace - Stavební kapacita - Materiál, zařízení - Stavební dozor 		<ul style="list-style-type: none"> - Včasné zahájení programu

4. Žadatel a partneři projektu

Klíčové pojmy:

- Definice pojmů konečný uživatel, konečný příjemce
- Definice pojmů v operačních programech SROP, OPMP a OPRLZ

Každý předkladatel projektu se musí především přesvědčit, zda je v rámci operačního programu, který mu poskytuje možnosti získání spolufinancování, uveden jako tzv. „konečný příjemce“ aneb „konečný uživatel“ pomoci. To znamená, zda je oprávněn žádat o finanční spoluúčast¹²⁾.

SROP konečného uživatele/příjemce definuje takto.

- **Konečný uživatel** je subjekt, který realizuje akce v rámci grantových schémat a přijímá prostředky ze strukturálních fondů od konečného příjemce (případně od Platebního orgánu prostřednictvím Platební jednotky). V případě realizace projektů grantových schémat v rámci SROP je konečný uživatel odlišný od konečného příjemce (gestora grantového schématu).
- **Koneční příjemci** jsou orgány, veřejné nebo soukromé firmy, které jsou odpovědné za zadávání veřejných zakázek operací. Konečný příjemce žádá Řídicí orgán o příspěvek ze strukturálních fondů (případně žádá i příslušné orgány o proplacení spolufinancování z veřejných prostředků ČR) a přijímá tyto prostředky od Platebního orgánu prostřednictvím Platební jednotky. V případě podpory podle článku 87 Smlouvy o založení ES (veřejná podpora, v ČR dosud upravena zákonem č.59/2000 Sb. o veřejné podpoře) a v případě podpory poskytované subjekty jmenovanými členskými státy jsou konečnými příjemci ty subjekty, které tuto podporu poskytují.

Toto rozlišení KP a KU je obecně aplikovatelné pro všechny operační programy. Pro srovnání:

- OP Průmysl a podnikání používá následující definici: Konečný uživatel (dále také „žadatel o podporu“, po jejím obdržení „příjemce podpory“) je subjekt, který o podporu žádá a následně ji obdrží ve formě dotace, resp. zvýhodněného úvěru.
- Také Operační program Rozvoj lidských zdrojů vymezuje obě definice podobně.

Pro každé jednotlivé opatření je tedy v programovém dodatku uveden konečný uživatel oprávněný žádat o dotaci nebo jinou formu pomoci. Jde vesměs o příjemce pomoci typu obec, svazky obcí, sdružení obcí, kraje, ale rovněž nestátní neziskové organizace nebo soukromé subjekty. V některých programových dodatcích mohou být v rámci této kategorie koneční příjemci specifikováni ještě přesněji, např. OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství specifikuje příjemce pomoci v rámci Opatření 1.2 jako „podnikatele v rámci Zákona č. 110/1997 Sb., případně subjekty se státní účastí nižší než 25 %“. Zvýšenou pozornost je nutné věnovat určení správného typu příjemce pro OP Průmysl a podnikání. Zde se u vybraných opatření objevuje omezení, které opravňuje žádat pouze žadatele malých a středních podniků ve smyslu zákona č. 47/2002 Sb., ale dále omezuje tento okruh žadatelů pro vybraná OKEČ (seznam odvětvové klasifikace ekonomických činností, které definuje ČSÚ).

Dále je nutné seznámit se s veškerými podklady, které jsou v souvislosti s osobou konečného příjemce v daném programovém dokumentu a jeho prováděcích materiálech popsány. Například OP RLZ požaduje tyto přílohy k žádosti (v podobném členění budou tyto informace vyžadovat i ostatní OP - viz formulář žádosti konkrétního OP):

- 1) Doklad o právní subjektivitě žadatele
- 1) Prohlášení o bezdlužnosti vůči veřejné správě a zdravotním pojišťovnám
- 2) Prohlášení o partnerství
- 3) Prohlášení o velikosti podniku (pouze pro malé a střední podniky)
- 4) Přehled ekonomické a finanční situace žadatele (pouze pro podnikatelské subjekty)
- 5) Seznam požadovaných příloh

Další rovinou, která ovšem může žadatele o grant vyloučit jako neoprávněného, může být konkrétnější specifikace osoby žadatele v rovině **prokázání způsobilosti či zkušenosti**. Např. OP Průmysl a podnikání vyžaduje, aby koneční příjemci z řad soukromých subjektů u některých opatření měli uzavřeno dvě až pět účetních období. Smyslem této podmínky je zajistit, aby dotaci získal již zavedený malý nebo střední podnik.

V neposlední řadě je třeba ověřit, zda je pomoc poskytována **v rámci geografického území**, kde žadatel hodlá projekt realizovat. Takto geograficky je poskytována pomoc vymezena například ve Společném regionálním operačním programu pro vybraná opatření. V této souvislosti je vhodné zmínit také často opakovanou otázku: V případě, že žadatel má sídlo v Praze, je oprávněn žádat o pomoc v rámci existujících operačních programů, tj. v rámci Cíle 1? Odpověď zní „ano“ v případě, že veškeré aktivity jsou realizovány v rámci geografického území, pro něž je daná pomoc určena.

Některé operační programy počítají s evidencí partnera projektu, což zahrnuje mj. ověření vhodnosti partnera dle výše popsaných kritérií, která se aplikují na žadatele a následně popsání rolí a odpovědností partnera přímo v žádosti. Jde především o OP Rozvoj lidských zdrojů, jehož některé typy projektů přímo vyžadují součinnost různých typů institucí. V tomto případě bude rovněž požadováno výše zmíněné Prohlášení o partnerství.

Předkládání projektů v rámci určitých partnerství nebo konsorcií má velký význam pro určité typy projektů a rovněž praktické opodstatnění. Například v rámci OP Průmysl a podnikání je Opatření 1.2 Rozvoj podnikatelské infrastruktury, které podporuje institut PPP¹³⁾, a tedy předpokládá zainteresovanost například developerské firmy při regeneraci brownfields (území nepoužívaných provozů) nebo budování greenfields (podnikatelská zóna vybudovaná na zelené louce) nebo rozvoji business center či podnikatelských zón. Ačkoliv konečným uživatelem pomoci mohou být obce, rozvojové společnosti či jednotlivé podniky, pro akce většího rozsahu může být právě součinnost obcí s rozvojovými (developerskými) společnostmi velmi důležitá z hlediska zajištění životaschopnosti a udržitelnosti projektu.

13) Zkratka PPP (Public Private Partnership) označuje projekty realizované ve spolupráci soukromého a veřejného sektoru.

Udržitelnost projektu

Udržitelnost projektu musí být prokázána a je předmětem hodnocení kvality projektu. Dlouhodobou udržitelnost projektu může zajistit kombinace faktorů, k nimž bezesporu patří realistický a kvalitně zpracovaný podnikatelský plán, kvalitní manažerské vedení projektu a zajištění finanční spoluúčasti na projektu. Do této oblasti se promítá kompetentnost žadatele z hlediska kvality lidských zdrojů, materiálního a finančního zázemí. Proto udržitelnost projektu úzce souvisí s prokázáním kvalifikačních předpokladů žadatele a s opatřeními, které žadatel přijme k zajištění dlouhodobé udržitelnosti projektu, zejména v jeho běžné provozní fázi. Speciálně u měkkých projektů může být zajištění například řízení chodu vzdělávací instituce problémem a právě ve spolupráci s partnery z řad rozpočtových a příspěvkových organizací je možné pojistit si i dlouhodobou udržitelnost takovýchto projektů.

4.1. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj

Název projektu: Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj

Žadatelem je POPULUS - Centrum celoživotního vzdělávání, obecně prospěšná společnost.

Projekt vznikl především z potřeby zvýšit kvalitu práceschopného obyvatelstva a tím posílit konkurenceschopnost regionu. Díky udržení stávajících pracovních míst a podpoře zaměstnavatelů by mělo také dojít k zastavení dlouhodobé migrace obyvatel z regionu. K těmto hlavním cílům má přispět rozvoj další nabídky profesního vzdělávání prostřednictvím CCV POPULUS.

Manažerem projektu je ředitelka CCV POPULUS paní Jana Učená. Zkušenost s podobnými projekty má paní Učená především z projektu **Monitoring trhu práce**, který běží již rok, a poptávka po této službě mezi podniky regionu roste. Projekt získal podporu programu Phare v rámci grantového schématu zaměřeného na rozvoj lidských zdrojů. Právě na základě výstupů z tohoto projektu byly formulovány požadavky zaměstnavatelů na univerzální školicí modul.

Partnerem projektu je Úřad práce Krásensko. S žadatelem pojí partnera nejen aktuální projektový záměr, ale také dlouhodobá spolupráce na projektu Monitoring trhu práce a na dalších projektech. Úřad práce využívá dlouhodobě potenciálu CCV POPULUS při rekvalifikaci uchazečů v registru úřadu práce.

Udržitelnost projektu

- Provozní fáze projektu není předmětem žádosti o dotaci. Žadatel doloží údaje o nastavení provozní fáze (jednoduchý podnikatelský plán) pro zdokumentování udržitelnosti projektu. Standardně je ale tato příloha v rámci OP RLZ nepovinná.
- Účast úřadu práce je klíčová z pohledu dlouhodobé udržitelnosti projektu. V rámci nově předkládaného projektu se počítá s tím, že úřad práce bude dodávat pevně stanovený minimální počet účastníků.
- Také skutečnost, že POPULUS úzce spolupracuje s vedením města a členové rady jsou reprezentováni ve správních orgánech společnosti POPULUS, pomohla vyjednat dohodu kritickou pro udržitelnost projektu. Radnice dotuje činnost společnosti POPULUS již tím, že jí pronajímá prostory Kulturního domu za symbolickou 1 Kč. Navíc bude město dotovat také nový školicí modul částkou 1000 Kč na jednoho účastníka školení.
- K plnému pokrytí kurzu přispějí rovněž největší zaměstnavatelé regionu.

4.2. Rekonstrukce Kulturního domu

Název projektu: Rekonstrukce Kulturního domu

Žadatelem je město Krásensko, v jehož katastrálním území objekt leží. Jako předkladatel projektu zajistí město Krásensko řízení a koordinaci projektu.

Manažerem projektu je radní Petr Krásný, který byl vybrán zastupitelstvem města. P. Krásný disponuje zkušenostmi s předkládáním projektů ze svého bývalého působení v obci Dubová, kde se podílel na podání žádosti z předstupního programu SAPARD (projekt byl zaměřen na plynofikaci části obce). Absolvoval též četná školení, která byla zaměřena na strukturální fondy EU, zejména na podávání žádostí. Hlavní zodpovědností manažera projektu je vedení projektu a předložení žádosti. Jedná se především o koordinaci prací na projektu, vytvoření harmonogramu prací, pravidelné informování zastupitelstva města Krásensko, dokumentace projektu, komunikace s místně příslušným sekretariátem Regionální rady (S-RR)¹⁴⁾ pro předkládání projektů, poradci a ostatními zainteresovanými stranami.

Partnerem projektu je POPULUS, Centrum celoživotního vzdělávání, obecně prospěšná společnost. Ve správní radě i v dozorčí radě společnosti jsou zastoupeni členové městského zastupitelstva. Společnost sídlí v budově bývalého Kulturního domu, která je v majetku města.

Udržitelnost projektu

Z analýzy bodu zvratu plyne (viz kapitola Rozpočet projektu), že při 30 účastnících kurzů dochází k vyrovnání provozních nákladů a provozních výnosů. Předpokládaný počet účastníků v měsíci je 40. Při 40 účastnících je plánovaný zisk 48.650 Kč. Od poloviny roku 2006 bude provoz centra soběstačný bez dalších potřebných dotací.

14) Adresář pracovišť S-RR naleznete na serveru www.strukturalni-fondy.cz odkazy Strukturální fondy/Operační programy/SROP/Kontakty

5. Návaznost na priority a opatření operačního programu

Klíčové pojmy:

- Vazba projektového záměru a programových dokumentů
- Volba priority a opatření

Projektové záměry musí co nejlépe navazovat jak na cíle operačních programů na úrovni obecných cílů, tak na jednotlivé priority a opatření v rovině podporovaných typů aktivit a odrážet veškeré dílčí podmínky obsažené v textu programových dokumentů. Žadatel se musí s textem programových dokumentů seznámit velmi důkladně, aby zjistil, zda navrhovaný projekt a aktivity v něm obsažené jsou podporovány v rámci daného opatření. Vzhledem k tomu, že operační programy tvoří ucelený systém, jednotlivá opatření různých operačních programů se vhodně doplňují a v jistých případech se mohou jejich záměry do určité míry překrývat. Projekty musí být přitom formulovány vždy tak, aby co nejlépe navazovaly na jediné opatření daného operačního programu.

V praxi žadatel jistě narazí na situace, kdy bude odpověď nejednoznačná. Například obec, která hodlá zrekonstruovat silniční napojení na podnikatelskou zónu: Projektovým záměrem je opravit příjezdové komunikace, ale rovněž silnice 2. a 3. třídy a vybudovat sjezd a značení na silnici 1. třídy. V praxi bude nutné rozhodnout, zda je žadatel oprávněn žádat na projekt v jeho celkovém rozsahu spolufinancování ze SROP, Opatření 2.1 Rozvoj dopravy v regionech, kde lze spolufinancovat projekty zaměřené na modernizaci silniční sítě 2. a 3. třídy a projekty mohou předkládat obce, zatímco modernizace silnic 1. třídy je spolufinancována z OP Infrastruktura, Opatření 1.2 Výstavba a modernizace silnic 1. třídy, silnic v příhraničních oblastech a napojení vybraných průmyslových zón. Konečným příjemcem je Ředitelství silnic a dálnic ČR.

Jiným příkladem je oblast podpory podnikání: Malí a střední podnikatelé mohou žádat o spolufinancování projektů v rámci OP Průmysl a podnikání na různé typy rozvojových aktivit, například Opatření 2.1 Zakládání a rozvoj malých a středních podniků, ale rovněž v rámci SROP existuje opatření, které umožňuje podnikatelům získat dotaci na rozvojové aktivity: Opatření 1.1 Podpora podnikání ve vybraných regionech. Zde je ale podpora omezena pouze na přesně specifikované, hospodářsky nejslabší regiony ČR. Konkrétní přehled podporovaných území lze najít na www.strukturalni-fondy.cz (Příručka pro žadatele pro 1. kolo výzvy; příloha č. 2).

Správci rybníků naleznou vhodná opatření k financování svých produkčních, obchodních a marketingových aktivit v OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, Opatření 2.3 Chov ryb a činnosti prováděné odborníky v rybářství. V případě nutnosti zajistit odstranění ekologických škod ovšem slouží těmto žadatelům jako zdroj spolufinancování OP Infrastruktura, Opatření 3.4 Nakládání s odpady a odstraňování starých zátěží.

Některé projektové záměry spolufinancovatelné v rámci operačních programů mohou s modifikovanými vstupními podmínkami nalézt jiný zdroj spolufinancování v Iniciativách EU: a to v rámci Iniciativy INTERREG (např. pro projekty v oblasti kulturní spolupráce) nebo Iniciativy EQUAL (např. pro projekty souvisejících s diskriminací a nerovnostmi v oblasti trhu práce.). Pro jiné projektové záměry, například projekty měkkého typu, spolufinancovatelné z OP Rozvoj lidských zdrojů, mohou být alternativním zdrojem spolufinancování další Komunitární programy EU¹⁵.

5.1. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj

Projekt navazuje na Prioritu 3 OP Rozvoj lidských zdrojů, Rozvoj celoživotního učení, **Opatření 3.3 Rozvoj dalšího profesního vzdělávání**.

Opatření je zaměřeno na **rozvoj nabídky dalšího profesního vzdělávání** a na zavedení klíčových systémových mechanismů do této oblasti. Realizace opatření přispěje k vybudování systému uznávaných kvalifikací, který by propojoval vzdělávací a zaměstnavatelskou sféru. Současně by motivoval zaměstnavatele a další sociální partnery k účasti na vytváření obsahu i metod vzdělávání včetně požadavků na jeho certifikaci. Budou zpracovány nástroje a metodologie pro další profesní vzdělávání ve vazbě na potřeby trhu práce v regionech.

Toto opatření je realizováno prostřednictvím grantových schémat vypisovaných na centrální úrovni a na úrovni krajů. *Pro případ této imaginární modelové situace pracuje tato publikace s východiskem, kdy projekt reaguje na grantové schéma vypsané na úrovni Jihomoravského kraje.* Obecně může grantové schéma dále specifikovat podmínky udělení dotace, například omezením vhodných aktivit projektu, vymezením výše maximální či minimální dotace a jinými omezujícími podmínkami. V případě tohoto imaginárního grantového schématu předpokládáme, že se cíle, specifické cíle a veškerá vymezející kritéria grantového schématu shodují s těmi platnými obecně pro projekty předkládané v rámci opatření 3.3. OP RLZ.

Lze tedy konstatovat, že projektový záměr je plně v souladu s cíli opatření¹⁶⁾. Na základě požadavků zaměstnavatelů, které byly dlouhodobě monitorovány prostřednictvím projektu Monitoring trhu práce, byl vytvořen koncept požadovaného vzdělávacího kurzu, který je v souladu s potřebami všech zaměstnavatelů. Absolvent tohoto kurzu bude schopen lépe se zařadit na trh práce, případně lépe vykonávat dosavadní pracovní povinnosti. Díky projektu dojde k prohloubení spolupráce mezi zaměstnavateli a sociálními partnery, tj. zejména úřady práce a městem. Bude možné vyvinout vzdělávací produkt, který bude základem programu celoživotního vzdělávání školicí agentury POPULUS, a zároveň budou proškoleni školitelé těchto nově vytvořených vzdělávacích modulů.

Obsahem projektu je vytvoření školicího modulu, včetně přípravy osnov, vytvoření vzdělávacích materiálů a vyškolení školitelů.

Při respektování pravidel o nákupu investičních nákladů lze také v rámci OP RLZ investovat do nákupu vybavení a zařízení nezbytného pro realizaci projektu. V projektu bude této možnosti využito zařazením investice do vybavení počítačové školicí místnosti.

Cílové skupiny v rámci opatření 3.3. (obecně):

- MPSV,
- další orgány státní správy,
- kraje a obce,
- vzdělávací a poradenské instituce,
- profesní sdružení,
- zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců,
- nestátní neziskové organizace poskytující další profesní vzdělávání.

16) Projektový záměr = vybudování kapacity a příprava vzdělávacího programu.
Bližze viz. kapitola 2.2.

V rámci projektu budou zacíleny především zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců a nestátní nezisková organizace poskytující další profesní vzdělávání.

Konečné cílové skupiny v rámci opatření 3.3. (obecně):

- lektori a konzultanti,
- učitelé, metodičtí a řídicí pracovníci škol a institucí vzdělávání dospělých,
- odborníci z výzkumných pracovišť,
- odborníci z úřadů práce,
- odborníci úřadů státní správy a samosprávy,
- odborníci zaměstnavatelských a odborových svazů.

V rámci projektu budou zacíleny především tyto konečné cílové skupiny: lektori a konzultanti, pracovníci institucí vzdělávání dospělých.

Projekt plně navazuje na hlavní cíle opatření:

Fungující systém dalšího profesního vzdělávání odpovídající potřebám znalostní společnosti.

Projekt navazuje na vybrané specifické cíle opatření:

- Zlepšit přístup k informacím, orientaci v nabídce a kvalitu služeb dalšího profesního vzdělávání, rozvoj výzkumu a vývoje metodologie vzdělávání dospělých včetně vybudování institucionální kapacity.
- Rozvoj vzdělávací nabídky dalšího profesního vzdělávání (nové programy, distanční formy vzdělávání, e-learning, zdokonalení anticipace potřeb zaměstnavatelů).
- Zvýšení odborné a pedagogické způsobilosti lektorů, konzultantů, učitelů, metodických a řídicích pracovníků působících ve sféře dalšího profesního vzdělávání.

Projekt navazuje zejména na tento typ podporovaných aktivit:

Rozšiřování nabídky dalšího profesního vzdělávání podle požadavků trhu práce a potřeb rozvoje ekonomiky - vývoj nových programů dalšího profesního vzdělávání; spolupráce podniků a vzdělávacích institucí při přípravě, realizaci a vyhodnocování vzdělávacích programů; modularizace vzdělávacích programů při úzké spolupráci podnikové sféry a ve vazbě na systém uznávaných kvalifikací; programy druhé šance pro pracovníky s nízkou kvalifikací; distanční a kombinované formy a multimediální prostředky vzdělávání, e-learningové programy dalšího profesního vzdělávání.

5.2. Rekonstrukce Kulturního domu

Projekt „Rekonstrukce Kulturního domu“ navazuje na Společný regionální operační program, Prioritu 3 - Rozvoj lidských zdrojů v regionech a Opatření 3.1 - Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech.

Opatření 3.1 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech je zaměřeno na podporu investičních projektů v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti, celoživotního učení a sociální integrace. Tyto investice musí přispět k rozvoji a ke strukturálním změnám v regionu a k vytváření nebo zachování trvale udržitelných pracovních míst. V rámci opatření jsou podpořeny projekty se zaměřením na novou výstavbu nebo stavební obnovu příslušných budov, nákup technologie, počítačů včetně software, počítačové sítě, nezbytné technické infrastruktury spojené s výstavbou či obnovou objektů (včetně nezbytných venkovních úprav).

Operační cíle opatření jsou zaměřeny na rozvoj kapacit v oblasti celoživotního učení, rozvoj kapacit v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti a rozvoj kapacit služeb podporujících sociální integraci. Mezi typy podporovaných projektů patří rozvoj kapacit a materiálního vybavení v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti, rozvoj kapacit a materiálního vybavení zařízení sociální integrace (podpora znevýhodněných skupin obyvatelstva) a rozvoj materiálního vybavení vzdělávacích zařízení spojených s celoživotním učením.

Projekt „Rekonstrukce Kulturního domu“ vznikl v souladu se Strategií rozvoje města a navazuje na první prioritu - poskytování vzdělávacích služeb zaměřených na efektivní strukturální změny v obci.

Hlavní cíle projektu jsou:

- Rozvoj lidských zdrojů ve městě Krásensko a okolí. Zabezpečení rozvoje lidských zdrojů je ve městě Krásensko limitováno nedostatečným materiálním a technickým zajištěním, a to v důsledku omezených finančních prostředků. Investice do rozvoje lidských zdrojů budou zaměřeny tak, aby přispívaly ke zvýšení hospodářského potenciálu, k rozvoji, ke strukturálním změnám a k vytváření nebo zachování trvale udržitelných pracovních příležitostí.
- Rovnost příležitostí, zejména rovné příležitosti mužů a žen. Prosazování rovných příležitostí bude v projektu uskutečňováno prostřednictvím odstraňování bariér v přístupu k celoživotnímu vzdělávání pro různé znevýhodněné skupiny. Princip rovných příležitostí znamená potírání diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženství, víry, zdravotního postižení, věku atd.
- Značné úsilí bude věnováno podpoře zaměstnatelnosti a kvalifikace včetně poskytování vzdělávacích služeb.

Specifické cíle projektu jsou:

- Podpora celoživotního učení, které je chápáno jako veškeré vzdělávací aktivity realizované po celý život s cílem zlepšit znalosti, dovednosti a kvalifikaci z hlediska osobního, občanského, sociálního i profesního. Důležitým principem pro jednotlivce jako subjektu celoživotního učení je rovnost příležitostí a kvalita učení.
- Zkvalitnění zázemí (infrastruktury) pro Centrum celoživotního vzdělávání. Jedná se především o vybudování zrekonstruovaných prostor pro semináře a kurzy, vytvoření nové místnosti pro výpočetní techniku a rekonstrukci prostor pro konání besed, konferencí a seminářů.

6. Časový harmonogram přípravy a realizace projektu

Klíčové pojmy:

- Definice zahájení a ukončení projektů
- Pravidlo „n+2“ pro realizaci projektů

Pro správné nastavení časového harmonogramu projektu je nutné uvědomit si limity dané šestiletým programovacím cyklem platným pro plánování alokací strukturálních fondů EU. Česká republika vstupuje v r. 2004 do tzv. zkráceného programovacího období, které trvá do roku 2006. Další šestiletý cyklus bude probíhat v letech 2007-13.

Žadatelé musí počítat s tím, že plánování jejich projektu začíná datem, odkdy mohou nárokovat zpět proplacení uznatelných nákladů. Jednotlivé operační programy mohou dobu uznatelnosti nákladů vymezit odlišně. Pro operační programy se uznatelné náklady počítají buď ode dne podpisu smlouvy mezi žadatelem a Řídicím orgánem, případně Zprostředkujícím subjektem (platí vždy pro OP RLZ), nebo ode dne, kdy je projekt přijat (tj. kdy je projektu uděleno registrační číslo u zprostředkujícího subjektu). Projekty spolufinancované ze strukturálních fondů se schvalují pouze v rámci ČR. *Okamžik zahájení data uznatelnosti nákladů je upraven ve výzvách k podání žádostí nebo oznámeních o vypsání grantových schémat.* Další úprava se vztahuje k datu ukončení projektu. OP Průmysl a podnikání definuje „ukončení projektu“ takto:

„Ukončením projektu se v případě dotace rozumí den převodu prostředků konečnému uživateli na základě žádosti o platbu oprávněných (uznatelných) výdajů. Pokud je projekt realizován v několika fázích, jedná se o poslední převod prostředků konečnému uživateli po uzavření výdajů projektu.“

Je třeba doplnit, že ačkoliv zkrácené programovací období končí v r. 2006, neznamená to, že do konce tohoto roku musí být všechny projekty ukončeny. Obecně dobu realizace projektů upravuje tzv. **pravidlo „n+2“**. Jeho aplikaci rozvádí například SROP.

Doba realizace projektů musí respektovat skutečnost, že roční závazek Společenství pro jednotlivé operační programy musí být vyčerpán do konce druhého roku, který následuje po roce přijetí závazku - tzv. pravidlo n+2:

- roční závazek pro rok 2004 musí být vyčerpán do konce roku 2006,
- závazek pro rok 2005 do konce roku 2007,
- závazek roku 2006 do konce roku 2008.

V opačném případě Komise automaticky zruší tu část závazku, která nebyla uhrazena platbou na účet anebo na něž neobdržela přijatelnou žádost o platbu. Vůči Komisi budou muset být doloženy již proplacené výdaje konečných příjemců, ověřené standardním postupem přes Řídicí orgán a proplacené Platební jednotkou na účet konečného příjemce (např. v rámci žádosti o průběžné platby na základě měsíčních hlášení Platebních jednotek Platebnímu orgánu).

Proto budou muset být projekty hrazené ze závazku na rok 2004, bez ohledu na termín výzvy nebo termín skutečného zahájení jejich realizace (obdobně pak projekty hrazené ze závazku 2005 o rok později a projekty hrazené ze závazku 2006 o dva roky později):

- dokončeny nejpozději do 31. 8. 2006,
- žádost o provedení platby musí být konečným příjemcem zaslána příslušné Platební jednotce nejpozději do 30. 9. 2006 (datum finančního dokončení projektu lze odhadovat na listopad 2006).

Výjimky z tohoto postupu mohou být připuštěny pouze v omezeném rozsahu u velkých projektů a budou vždy stanoveny v rámci smlouvy o poskytnutí pomoci¹⁷⁾.

Zahájením realizace projektu se rozumí:

- u investičních projektů den, kdy bude zahájena realizace fyzických prací,
- u neinvestičních projektů by mělo toto datum uvádět den, kdy začne poskytování služeb.

Dokončením realizace projektu se rozumí:

- u investičních projektů den, kdy bude dokončena fyzická realizace,
- u neinvestičních projektů by mělo toto datum uvádět den ukončení poskytování služeb financovaných z programu.

Finančním dokončením projektu se rozumí den, kdy budou dokončeny všechny platby spojené s realizací projektu a příslušné prostředky budou převedeny na účet konečného příjemce (konečného uživatele).

17) Jedná se o možnost průběžných (po jednotlivých ukončených fázích realizace projektu) či zálohových plateb (ve specifických případech pro měkké projekty, kdy konečným příjemcem/uživatelem je NNO).

6.1. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj

Celý projekt se skládá z následujících hlavních etap:

1. Předprojektová příprava: září 2004 - listopad 2004
Konzultace projektového záměru s klíčovými partnery a zprostředkujícími institucemi pro OP RLZ.
2. Vypracování žádosti o dotaci z OP RLZ: listopad 2004 - leden 2005
Zpracování žádosti s využitím zkušených poradců.
3. Konzultace, předložení žádosti a její posouzení: leden - duben 2005
Předložení žádosti a schválení, podpis smlouvy.
4. Přípravná fáze realizace projektu: květen - srpen 2005
Zahájení implementace projektu včetně výběrového řízení na školitele školitelů a na metodický tým pověřený sestavením obsahové části tří vzdělávacích modulů.
5. Vybudování kapacity a příprava vzdělávacího programu: září 2005 - červen 2006
Vytvoření obsahu vzdělávacích modulů, sestavení školicích materiálů, organizace školení školitelů.
6. Vyhodnocení a uzavření projektu: červenec 2006
Kontrola na místě, audit projektu a vytvoření závěrečné zprávy.
7. Zahájení provozní fáze: srpen 2006
Celková doba trvání projektu (počítáno od předprojektové přípravy do ukončení projektu) je plánována na 23 měsíců.

6.2. Rekonstrukce Kulturního domu

Celý projekt se skládá z následujících hlavních etap:

1. Předprojektová příprava: květen - srpen 2004
Vypracování záměru a stanovení cílů, získání souhlasu s cíly projektu ze strany místního zastupitelstva, první odhad finanční náročnosti projektu.
2. Vypracování žádosti o grant ze SROP: srpen - říjen 2004
Zpracování žádosti a sestavení všech potřebných příloh (stavební povolení, doklady o vlastnictví pozemků a budovy, územní rozhodnutí aj.).
3. Konzultace a podání žádosti a její posouzení: říjen - prosinec 2004
4. Vlastní rekonstrukce objektu dle projektové dokumentace: leden - červen 2005
Demoliční práce, svislé konstrukce, stropy, zastřešení, vnitřní povrchy, fasáda, vnitřní obklady, schodiště, dveře, okna, podlahy, vytápění, elektroinstalace, vodovod, malby.
5. Kontrola ex-post: konec července 2005
Kontrola dosažení stanovených výsledků ve spolupráci s grantovou agenturou s cílem ověřit, zda byly dosaženy cíle projektu.
6. Provozní část: od srpna 2005
Celková doba trvání projektu (počítáno od předprojektové přípravy do ukončení projektu) je plánována na 16 měsíců.

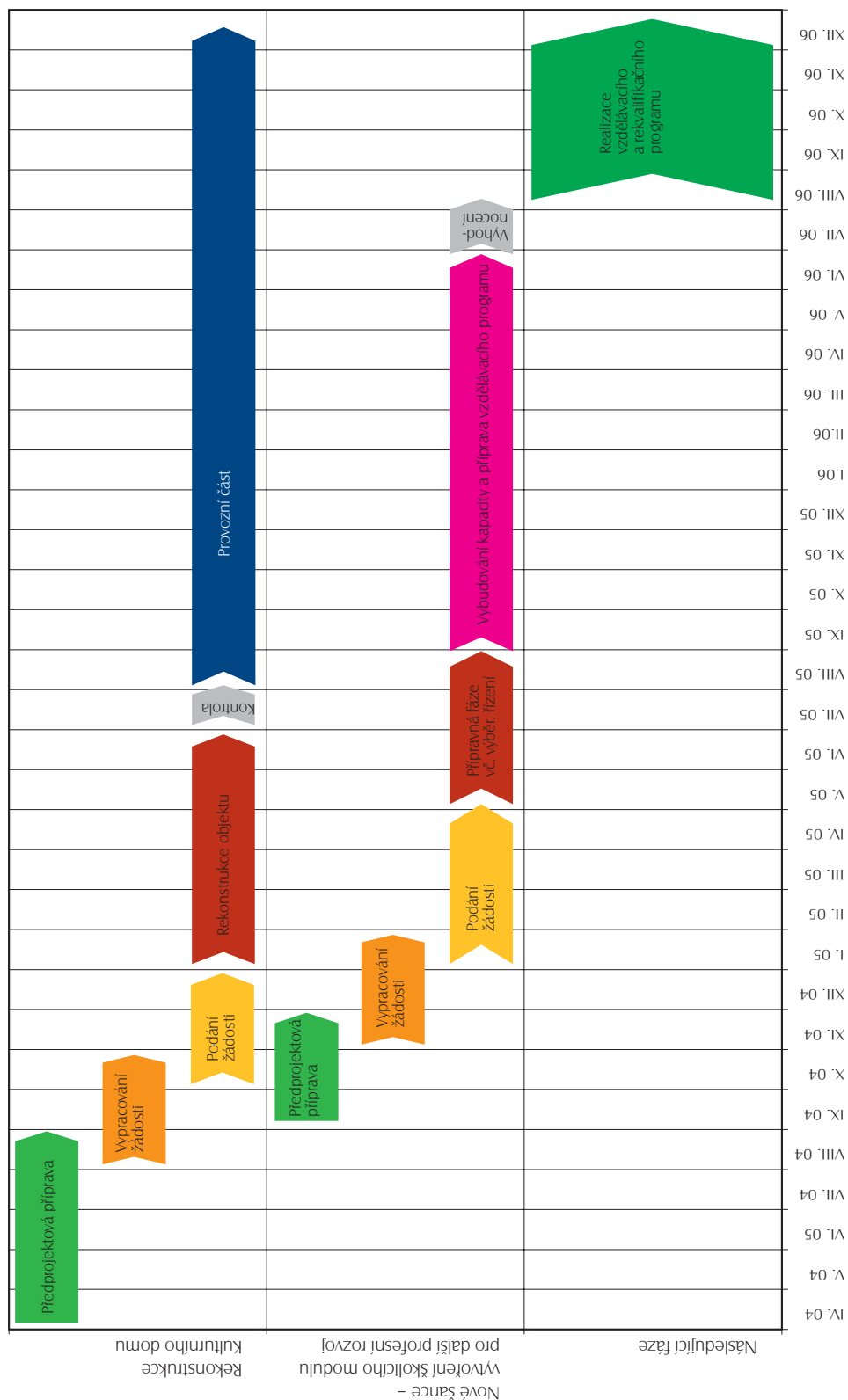
Časový harmonogram přípravy a realizace projektu

Česká republika 2004>06

Rámec podpory Společenství

Grafické znázornění harmonogramu

7. Rozpočet projektu

Klíčové pojmy:

- Zdroje financování projektů
- Maximální míra spolufinancování
- Uznatelné náklady
- Finanční a ekonomická analýza

Tato kapitola je věnována rozpočtu a zdrojům krytí výdajů. Potřebnou výši finančních zdrojů je možno zjistit z analýzy plánovaných peněžních toků (cash flow statement). Žadatel musí prokázat, že má dostatek finančních prostředků na fázi přípravy/výstavby i na fázi fungování/provozní.

7.1. Zdroje financování

Mezi hlavní zdroje financování patří vlastní soukromé zdroje a dotace ze strukturálních fondů, popř. i další národní dotace. Na níže uvedeném diagramu jsou schématicky znázorněny zdroje financování během jednotlivých let přípravy a realizace projektu v případě, že příprava projektu trvá více let. Lze zvolit i jinou časovou jednotku, např. kvartály či měsíce.

Rok	Veřejné zdroje						Soukromé
	EU		ČR				soukromé
	ERDF	ESF	celkem	centrální	regionální	místní	
Rok ₁							
...							
Rok _n							
Celkem							

Dotace mohou být ze strukturálních fondů či z národních zdrojů. Z výše uvedené tabulky vyplývá, že se jedná o princip adicionality. Uvedený operační princip strukturálních fondů směřuje k zajištění toho, že financování z fondů Společenství se nevyužije jako náhrada národních strukturálních subvencí. Tento princip stanovuje, že prostředky ze strukturálních fondů EU pouze doplňují výdaje členských států. Členské státy musí poskytnout finanční informace potřebné k ověření adicionality při vytváření plánů a pak pravidelně během poskytování pomoci, přičemž nesmí v důsledku podpory ze strukturálních fondů snížit vlastní výdaje, např. nelze snížit ve státním rozpočtu výdaje na dopravní infrastrukturu v důsledku podpory tohoto okruhu investic z EU.

V podobném členění jako předchozí tabulka je také možné zpracovat přehled o jednotlivých aktivitách, celkovém rozpočtu projektu a jednotlivých zdrojích financování. Tato část analýzy se zabývá rozbořením celkových nákladů, které vzniknou v důsledku realizace projektu. Pro účely žádosti o grant se celková výše nákladů bude lišit od nákladů přijatelných či oprávněných (eligible costs) pro žádost o grant. Základem pro analýzu je podrobný rozpočet jednotlivých činností. Neoprávněné náklady vznikají především ve fázi přípravy projektu (viz struktura nákladů, kap. 2.2), tj. před získáním grantu EU.

Aktivita	Veřejné zdroje						Soukromé
	EU		ČR				soukromé
	ERDF	ESF	celkem	centrální	regionální	místní	
Aktivita							
...							
Aktivita							
Celkem							

Přehlednou formou lze vyjádřit strukturu celkových nákladů dle přijatelnosti a požadované dotace ze strukturálních fondů pomocí následující tabulky, která uvádí náklady dle členění pro jednotlivé roky od začátku projektu přes fázi přípravy a pro celou dobu vlastního fungování projektu:

	Rok	-	Rok	Celkem
Celkové náklady				
- uznatelné				
- neuznatelné				

Jedná se pouze o hrubé členění, a proto je vhodné jednotlivé řádky celkových uznatelných a neuznatelných nákladů rozpracovat do jednotlivých nákladových položek. Cílem této tabulky je zjistit, kolik % a jaká je celková výše grantu a dále jaké položky budou z grantu hrazeny, tedy uznatelné náklady.

Finanční rámec OP RLZ - Opatření 3.3 Rozvoj dalšího profesního vzdělávání (2004-2006)

Celkem	Veřejné zdroje (v €)						Soukromé
	EU		ČR				soukromé
	ERDF	ESF	celkem	centrální	regionální	místní	
46 257 779	-	34 693 334	11 564 445	11 564 445	-	-	-
100 %	-	75 %	25 %	25 %	-	-	-

Formou podpory bude nevratná přímá pomoc (dotace), příspěvek ESF (30,7 mil. €) dosáhne 75 % veřejných uznatelných nákladů opatření. Centrální spolufinancování ČR pokryje 25 % nákladů. Minimální přípustná výše celkových uznatelných nákladů na 1 projekt v Kč pro Opatření 3.3 není stanovena.

Finanční rámec SROP - Opatření 3.1 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech (2004-2006)

Celkem	Veřejné zdroje (v €)						Soukromé
	EU		ČR				soukromé
	ERDF	ESF	celkem	centrální	regionální	místní	
56 281 665	45 025 332	-	11 256 333	5 628 168	1 876 056	3 752 109	-
100 %	80 %	-	20 %	10 %	3 %	7 %	-

Formou podpory bude nevratná přímá pomoc (dotace), příspěvek ERDF (45,0 mil. €) dosáhne 80 % veřejných uznatelných nákladů opatření. Spolufinancování ČR pokryje 20 % nákladů (11,25 mil. €, z toho MMR - 5,6 mil. €, obce 3,75 mil. €, kraje 1,9 mil.€). Minimální přípustná výše celkových uznatelných nákladů na 1 projekt v Kč pro Opatření 3.1 je 2 mil. Kč.

7.2. Příspěvek z fondů

Příspěvky z fondů mají mít v zásadě formu dotace nebo jinou formu financování (např. zvýhodněné úvěry, subvencování úrokové sazby, záruky, účast rizikového kapitálu). Konkrétní forma pomoci je definována v programovém dodatku. Každé opatření programu a každý vybraný projekt bude moci čerpat prostředky pouze z jediného fondu. Žádný projekt nebude moci být současně podporován v rámci jiného programu, spolufinancovaného fondy.

Příspěvky z fondů se řídí následujícími obecnými pravidly EU¹⁸⁾:

a) Podle článku 29 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 mohou příspěvky ze strukturálních fondů představovat v Cíli 1 maximálně 75 % z celkových přípustných nákladů s tím, že příspěvek může být zvýšen maximálně o dalších 5 % v členských státech, na něž se vztahuje Fond soudržnosti (to je i případ ČR).

Je třeba zdůraznit, že jako všeobecné pravidlo platí, že jakýkoliv výnos vytvořený projektem, který je financován ze SF není možné zahrnout jako součást rámce spolufinancování projektu a zároveň by měl být také odečten od uznatelných nákladů (viz pravidlo č.2: Účetní zpracování příjmů, obsažené v nařízení Komise (ES) č.448/2004). V opačném případě je to důvod k zamítnutí příspěvku. Toto pravidlo platí, pokud je příspěvek stanoven podle bodu a).

b) V případě investic do infrastruktury, z nichž se získá značný čistý výnos, nesmí příspěvek ze strukturálních fondů překročit 40 % z celkových přípustných nákladů s tím, že může být zvýšen maximálně o dalších 10 % v členských státech, na něž se vztahuje Fond soudržnosti (to je i případ ČR).

c) V případě investic do firem nesmí příspěvek ze strukturálních fondů překročit 35 % z celkových přípustných nákladů s tím, že v případě investic do malých a středních podniků lze tyto míry zvýšit o určitou částku pro jiné formy financování než je přímá pomoc za předpokladu, že toto zvýšení nepřekročí 10 % celkových přípustných nákladů.

d) Tato opatření vyjadřují princip adicionality. To znamená, že financování z fondů Společenství se neužije jako náhrada národních strukturálních subvencí (prostředky ze strukturálních fondů EU pouze doplňují výdaje členských států).

e) V případě investic do firem musí být příspěvek strukturálních fondů ve shodě s horními limity pro výši podpory a pro kombinace podpory stanovené v oblasti státní podpory; pro regiony Cíle 1 v ČR byla maximální intenzita veřejné podpory stanovena ve výši 46 % až 50 % NGE (čistý ekvivalent dotace) podle jednotlivých regionů soudržnosti, a to v souladu s regionální mapou intenzity veřejné podpory na období 2002 - 2006 (usnesení vlády č. 1315/2001).

Region soudržnosti	Limit podpory
Moravskoslezsko	50 %
Střední Čechy	50 %
Severozápad	49 %
Střední Morava	49 %
Severovýchod	48 %
Jihovýchod	48 %
Jihozápad	46 %

U podnikatelských subjektů (žadatelů) musí míra spolufinancování z vlastních zdrojů podnikatelů, v návaznosti na výši podpory ze SF a na limit podpory stanovený v Regionální mapě intenzity veřejné podpory, dosáhnout minimálně 50 - 54 % celkových uznatelných nákladů projektů.

Pro OP RLZ platí výjimka ze zákazu veřejné podpory pro období 2004-2006, která byla vydána Rozhodnutím ÚOHS č.j. VP/S 81/04 - 160 ze dne 28. dubna 2004. Tato výjimka byla schválena na Evropskou komisí.

Konečný příjemce musí respektovat skutečnost, že podle článku 30 odst. 4 Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 bude příspěvek ze strukturálních fondů u jednotlivých projektů zachován jen tehdy, jestliže v období pěti let ode dne, kdy bylo rozhodnuto o příspěvku z fondu (rozumí se tím datum uzavření smlouvy či vydání rozhodnutí o podpoře) nedošlo k podstatné změně, která:

- a) ovlivňuje jeho povahu nebo podmínky provádění nebo poskytuje firmě nebo veřejnému subjektu nepatřičnou výhodu,
- b) je výsledkem buď změny v povaze vlastnictví součásti infrastruktury, nebo ukončení či přemístění produktivní činnosti.

Žádosti mohou mít charakter investičního či neinvestičního projektu. Obecně platí, že žádosti by za normálních okolností neměly kombinovat investiční a neinvestiční výdaje.

V rámci SROP budou investiční projekty spolufinancovány z ERDF. Obecně platí, že u investičních projektů je přijatelné zahrnout finančně omezený příspěvek na neinvestiční výdaj (do výše 10 % uznatelných nákladů projektu), který může být zrealizován např. jako marketingová či propagační činnost, která nastane během vývoje či předstartovní fáze života projektu (viz článek 2 Nařízení č. 1783/1999 o ERDF).

Neinvestiční projekty spolufinancované z ERDF (v rámci SROP se jedná výhradně jen o opatření 4.1 Rozvoj služeb pro cestovní ruch) mohou obsahovat i omezený investiční příspěvek (do výše 10 % uznatelných nákladů projektu), které mají charakter jednorázového výdaje, pokud je tento výdaj přímo spojený s plněním takového projektu (např. specializované zařízení nebo vybavení informačními technologiemi).

Neinvestiční projekty spolufinancované z ESF v rámci SROP (jedná se o Opatření 3.2 a 3.3) nemohou zahrnovat investiční náklady (to je náklady, které lze zahrnout do odpisů); je však možno realizovat např. výdaje spojené s nákupem nového vybavení a zařízení (nezbytné pro realizaci projektů), pokud náklad na jednu položku nového vybavení a zařízení nepřesáhne částku 40 tis. Kč, nebo v případě nehmotného majetku, kde náklady na nákup jedné položky nesmí přesáhnout částku 60 tis. Kč.

Alokaci projektů (místo realizace projektů) je nutné chápat následovně:

- a) u investičních projektů je místem realizace vždy místo fyzické realizace projektu (místo, kde stojí stavba nebo kde je umístěno informační centrum); např. u stavby příslušná obec, kde je projekt realizován nebo území více obcí, kudy bude vedena liniová stavba (silnice),
- b) u neinvestičních projektů je místem realizace území, které bude mít z realizace projektu a jeho služeb prospěch; např. při podpoře konference o cestovním ruchu na Šumavě je místem realizace region Šumavy (nikoliv např. Plzeň, kde bude projekt zadán a kde se bude konference konat).

Příspěvky v rámci SROP¹⁹⁾

Před uzavřením smlouvy o financování musí žadatel prokázat finanční připravenost buď vlastními prostředky nebo formou závazného úvěrového příslibu či úvěrovou smlouvou ve výši:

- jednoetapový projekt - 100% krytí celého projektu
- víceetapový projekt - min.100% finanční krytí první etapy projektu.

Účast projektu v programu SROP vylučuje možnost čerpání v dalších českých nebo zahraničních programech. Mezi další kritéria patří:

- Platby konečným příjemcům (konečným uživatelům) budou prováděny v českých korunách.
- Na dotaci není právní nárok, dotace je rovněž nepřevoditelná na jiný subjekt. Majetek pořízený z poskytnuté podpory bude ve vlastnictví příjemce podpory.
- Výše dotace (v %) bude vždy propočítána k celkovým uznatelným nákladům projektů. Případné neuznatelné náklady projektu budou vždy hrazeny ze zdrojů žadatelů (soukromé zdroje nebo příslušné veřejné rozpočty ČR).
- Poskytnutí podpory bude účelově vázáno na realizaci schváleného projektu, jehož závazné parametry, termíny a podmínky čerpání účelově vázaných výdajů budou nedílnou součástí příslušného rozhodnutí (resp. smlouvy uzavřené s konečným příjemcem).
- U nepodnikatelských subjektů musí být zajištěno částečné spolufinancování projektu z vlastních zdrojů v minimální výši 10 % celkových uznatelných nákladů projektu.

7.3. Uznatelné a neuznatelné náklady²⁰⁾

Jedná se o oprávněné náklady projektů či akcí, které mohou být spolufinancovány ze strukturálních fondů²¹⁾. V otázce uznatelnosti nákladů je stanoveno, že rozhodující je příslušná národní úprava pro uznatelnost nákladů, pokud Komise nestanoví všeobecně platná pravidla, která je nutno aplikovat. V praxi se tedy žadatel bude řídit zejména pravidly stanovenými řídicím orgánem OP pro konkrétní opatření/prioritu. Ta musí být samozřejmě v souladu s Manuálem uznatelných nákladů zpracovaným řídicím orgánem Rámce podpory Společenství.

Neuznatelné náklady jsou náklady, které nemohou být spolufinancovány ze strukturálních fondů. Pokud tyto výdaje v projektu (či akci) existují, musí být vykázány ve finančním plánu projektu (akce) a být vždy financovány z vlastních zdrojů žadatele.

Vzhledem k širokému spektru činností, které jsou uvažovány pro podporu ve SROP, je následující výčet uznatelných nákladů stanoven rámcově, přičemž je prioritně sledována **příčinná souvislost mezi sledovanými cíli jednotlivých opatření**. Současně je třeba naplňovat globální a specifické cíle programu a potřeby každého jednotlivého nákladu vynaloženého v jejich průběhu konečnými uživateli.

SROP definuje **uznatelné náklady** takto:

- Uznatelnost nákladů v návaznosti na účinnosti zákona č. 218/2004 Sb., kterým se mění zákon 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, dále č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, v platném znění a dále zák.č. 40/2004Sb., zákon o veřejných zakázkách, v platném znění, lze uplatňovat nejdříve **od doby registrace projektu** (za předpokladu, že tyto náklady byly proplaceny konečnými příjemci) a pokud byly splněny podmínky zajištění souladu projektu s legislativou ES či ČR.
- Výjimka se vztahuje na náklady k projektové dokumentaci, kde jako uznatelné budou považovány náklady vzniklé po 1.5.2004.
- Trváním projektu pro potřeby definice uznatelných nákladů se rozumí období od registrace žádosti do doby uskutečnění poslední splátky. Závěrečným datem pro uznatelnost nákladů v rámci SROP je 31.12.2008; k tomuto datu musí být veškeré podpory proplaceny na účty konečných příjemců (konečných uživatelů).
- Uznatelný náklad musí být řádně doložen účetním dokladem; účetními doklady jsou ve smyslu §11 zákona o účetnictví č.563/1991 Sb., v platném znění zejména faktury, kupní smlouvy, leasingové smlouvy, pokladní doklady, odpisový plán. Uznatelný náklad musí dále být prokazatelně zaplacen ze strany konečného příjemce s výjimkou výdajů v naturálních, odpisů a režijních nákladů.

20) V praxi se používá rozdílná terminologie. Uznatelné = přijatelné = oprávněné = způsobilé náklady. Neuznatelné = nepřijatelné = neoprávněné = nezpůsobilé náklady. Taktéž náklady a výdaje jsou v tomto smyslu synonymem.

21) Tyto náklady musí být v souladu s článkem 30 Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, s Nařízením Komise (ES) č. 1685/1999 ve znění nařízení č. 1145/2003 ve znění nařízení č. 448/2004 anebo v souladu s příslušnými českými legislativními předpisy.

Do struktury uznatelných nákladů patří zejména:

a) **Investiční náklady:**

- projektová dokumentace do 5 % celkových uznatelných nákladů projektu (např. projektová dokumentace včetně rozpočtu k územnímu a stavebnímu řízení, dokumentace k EIA; zpracování dokumentace pro podání žádosti - zpracování Žádosti o poskytnutí pomoci, studie proveditelnosti, analýzy nákladů a výnosů);
- stavební část stavby;
- technologická část stavby;
- náklady na pořízení nových strojů a zařízení;
- nákup počítačů včetně základního vybavení a SW;
- nákup použitého strojního a technologického zařízení;
- nákup pozemku (do max. výše 10 % celkových uznatelných nákladů);
- nákup ostatních nemovitostí;
- základní vnitřní vybavení (nezbytné předměty, které jsou přímo a výhradně spojené s účelem projektu);
- leasing dlouhodobého hmotného majetku;
- náklady na označení projektu (informační tabule);
- nákup specifického dopravního prostředku;
- výdaje v naturáliích (jde o výdaje, kdy konečný příjemce příslušný majetek nakoupil v minulosti nebo vykonává osobně činnost bez nároku na odměnu); může jít o poskytnutí pozemků, nemovitostí a stavebních prací).

b) **Neinvestiční náklady** (neinvestiční náklady mohou maximálně dosáhnout výše 10% celkových uznatelných nákladů):

- režijní náklady (do 5 % celkových uznatelných nákladů);
- leasing dlouhodobého hmotného majetku s oceněním jedné položky do částky 40 tis. Kč;
- finanční a jiné náklady (bankovní poplatky za zřízení a vedení zvláštního bankovního účtu);
- právní služby (náklady na právní poradenství - musí být prokázáno, že byly vynaloženy v souvislosti s realizací projektu);
- konzultační a jiné služby a činnosti (nákup těchto služeb);
- notářské poplatky za ověření dokumentů;
- odborné posudky (audit; nezbytné posudky v souvislosti s realizací projektu);
- náklady na bankovní záruky ;
- subdodávky (pouze v případě, že přispívají k realizaci projektu a vytvářejí hodnotu);

c) **DPH** za podmínky, že konečný příjemce není plátcem DPH a nemá nárok na odpočet DPH na vstupu.

Za neuznatelné budou považovány zejména tyto náklady:

- bytová výstavba;
- poplatky charakteru sankce (např. pokuty, penále);
- režijní náklady žadatele nesouvisející s projektem;
- nákup osobních vozů;
- kancelářské vybavení;
- pokud nesouvisí s projekty na výzkum a vývoj a nenaplňuje hlavní cíle opatření, zlepšení odborných dovedností, odborný výcvik apod.;
- DPH u plátců daně z přidané hodnoty;
- výdaje na opravu (např. oprava a údržba strojů a zařízení);
- náklady na právní spory;
- pokuty;
- penále;
- výdaje na pořízení subdodávky od třetí osoby, která dodává konečnému příjemci za cenu vyšší, než za stejných podmínek u běžného dodavatele či výrobce;
- daň z příjmu;
- silniční daň;
- daň z nemovitostí;
- daň z převodu nemovitostí;
- daň dědická;
- daň darovací;
- správní poplatky, které jsou příjmem státního rozpočtu, rozpočtu krajů a obcí (např. výpis z katastru nemovitostí, výpis z obchodního rejstříku);
- leasing SW a dlouhodobého nehmotného majetku;
- marže a akontace u leasingu.

Do struktury **uznatelných nákladů neinvestičních projektů** patří zejména²²⁾:

- osobní výdaje;
- cestovní výdaje;
- výdaje na nákup nových samostatných movitých věcí;
- výdaje na nákup použitých samostatných movitých věcí;
- nájem;
- výdaje na nákup nového a použitého vybavení a zařízení;
- výdaje na operativní leasing;
- odpisy vlastního nemovitého majetku a samotné movité věci;
- režijní výdaje;
- administrativní výdaje;
- výdaje na opravu a údržbu;
- výdaje spojené se subdodavatelskými smlouvami;
- výdaje na poradenství a experty;
- výdaje na drobné stavební úpravy;
- DPH za podmínky, že konečný příjemce není plátcem DPH a nemá nárok na odpočet DPH na vstupu;
- výdaje vyplývající přímo ze smlouvy.

22) Tyto náklady se budou řídit pravidly upravenými v rámci OP Rozvoj lidských zdrojů.

7.4. Finanční analýza

Finanční a ekonomickou součástí projektů (př. analýza nákladů a užitků, studie proveditelnosti, aj.) jsou zpravidla zadávané externě, proto v této části jsou popsány jen úvod do problematiky.

V rámci finanční analýzy je projekt posuzován z individuálního hlediska, z pohledu žadatele projektu. Toto hodnocení se nezabývá širšími (externími) efekty projektu, tedy celospolečenskými dopady. Finanční analýza se např. nezabývá dopady projektu na životní prostředí. Finanční analýza pracuje s náklady a výnosy, resp. příjmy a výdaji v investiční a provozní části projektu.

Finanční analýza vychází z informací, které je možno zjistit v plánovaném výkazu zisku a ztrát, rozvaze a z výkazu peněžních toků (cash-flow). Analýzou by se mělo prokázat, že projekt generuje takový tok peněžních prostředků v dlouhém období, který zajistí dostatečnou rentabilitu posuzovaného projektu.

Výsledkem finanční analýzy je vyjádření **finanční vnitřní míry návratnosti** (Financial Rate of Return, FRR) neboli **vnitřního výnosového procenta**. Jedná se o odpověď na otázku, na jak vysoký úročený vklad by bylo nutno uložit investovanou finanční částku projektu, aby bylo možné každý rok vybírat z tohoto vkladu úroky shodné s budoucími výnosy z investice v jednotlivých letech jejího provozování. Nízké či záporné hodnoty finanční míry návratnosti nutně neznamenají, že projekt není v souladu s cíly strukturálních fondů.

Finanční míru návratnosti lze definovat jako takovou úrokovou míru, při které se současná hodnota peněžních příjmů z investice rovná kapitálovým výdajům na investice, tzn. čistá současná hodnota se rovná nule. Pro výpočet finanční míry návratnosti je možné použít finanční kalkulátor nebo tabulkový procesor, např. v MS Excel se jedná o funkci IRR (v anglické verzi), resp. MÍRA.VÝNOSNOSTI (v české verzi).

Nejsou přesně stanoveny limity pro finanční míru návratnosti. Výsledky jsou ale porovnávány s projekty podobného typu. Jak již bylo řečeno, primárně je nutné prokázat dostatek finančních prostředků na zajištění investiční a provozní části. V následující tabulce jsou uvedeny průměrné finanční míry návratnosti dle typu projektu.

Typ projektu	Finanční míra návratnosti
Energetika	7,0 %
Životní prostředí	-0,1 %
Doprava	6,5 %
Průmysl	19,0 %
Ostatní služby	4,2 %
Průměr	11,5 %

Tabulka: Finanční míra návratnosti. Zdroj: europa.eu.int, Guide to Cost-Benefit Analysis of Major Projects.

Dalším výsledným ukazatelem finanční analýzy může být **čistá současná hodnota** (Net Present Value, NPV). Čistá současná hodnota je současná hodnota budoucích peněžních toků, které se diskontují k počátečnímu okamžiku diskontní úrokovou mírou.

Čistá současná hodnota vyjadřuje rozdíl mezi aktualizovanou hodnotou peněžních příjmů z investice (tzv. diskontovaný peněžní tok) a aktualizovanou hodnotou kapitálových výdajů na investice. Pro výpočet finanční čisté současné hodnoty je možné použít finanční kalkulátor nebo tabulkový procesor, např. v MS Excel se jedná o funkci NPV (v anglické verzi), resp. ČISTÁ.SOUČHODNOTA (v české verzi).

Pro více informací o finanční míře návratnosti i o čisté současné hodnotě odkazujeme na odbornou literaturu, např. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování, Josef Valach, Ekopress 2001 nebo Finanční řízení podniku, Josef Valach a kolektiv, Ekopress 1999.

7.5. Ekonomická analýza

Ekonomická analýza vychází z detailní finanční analýzy a jde hlouběji než finanční analýza, protože posuzuje socio-ekonomické náklady a užitky, které ve finanční analýze nejsou obsaženy. Ekonomická analýza se soustřeďuje i na mimoprojektové efekty realizace projektu s cílem maximalizace z celospolečenského hlediska. Jedná se např. o zvýšení zaměstnanosti, zlepšení životního prostředí atd. Obecným problémem je oceňování socio-ekonomických nákladů a užitků, které vznikají realizací projektu. Jejich ocenění umožní jejich následný převod do monetární podoby. Podobně jako finanční analýza se i ekonomická analýza zabývá náklady a užitky v investiční ale i provozní části.

Vstupním údajem pro konečné ekonomické hodnocení pak jsou informace z finanční analýzy a dále celospolečenské efekty v monetárním ohodnocení. Z těchto informací lze opět spočítat míru zhodnocení investovaných prostředků ve formě ekonomické míry návratnosti (Economic Rate of Return, ERR) nebo ekonomické čisté současné hodnoty (Economic Net Present Value, ENPV).

Realizací projektu by se mělo dosáhnout níže uvedených cílů (nebo alespoň některých):

- růst celkového společenského blahobytu,
- snížení nezaměstnanosti,
- minimalizace negativních externalit.

Splnění prvního cíle je možné zjistit z ekonomické čisté současné hodnoty (ENPV) či ekonomické míry návratnosti (ERR). Pokud ENPV je pozitivní a všechny předpoklady jsou přijatelné nebo ERR je větší než FRR, bude dosaženo zvýšení celospolečenského blahobytu tím, že projekt bude realizován. V případě, že tomu tak není, lze konstatovat, že projekt by se neměl realizovat.

Snížení nezaměstnanosti v regionu patří k základním cílům. Opět je nutné prokázat, že dojde ke snížení nezaměstnanosti v cíleném regionu a že nedojde k vedlejšímu efektu (nová pracovní místa budou obsazena nezaměstnanými z jiného regionu). Vytvoření nových pracovních míst v rámci projektu je často speciálním cílem regionální politiky. Společenský přínos z vytvoření nových pracovních míst je měřitelný příjmy a společenským blahobytem.

Ke snížení nezaměstnanosti dojde prostřednictvím vytvoření nových pracovních míst. Z počtu nově vytvořených pracovních míst a investičních nákladů projektu je možné vypočítat průměrné investiční náklady na nové pracovní místo. Tento relativní ukazatel vyjadřuje nákladovost na vytvoření nového pracovního místa. Samotný ukazatel je „nevypovídající“ číslo, musí být hodnocen vždy ve vazbě na cíle a výstupy projektu a na ostatní projekty.

S projektem mohou vznikat negativní externality, tedy náklady jiným osobám než je původce vzniku nákladu. Tyto náklady lze označit jako dodatečné náklady k nákladům z finanční analýzy. Typickým příkladem negativní externality je vypouštění škodlivých látek do ovzduší. Náklady na obnovu nenesou původce znečištění, ale jiná osoba nebo stát. Negativní externality je nutné, pokud to je možné, kvantifikovat a ocenit v peněžních jednotkách.

S projektem mohou také vznikat pozitivní externality, tedy mohou vznikat užítky jiným osobám než je přímý uživatel výstupu. Příkladem pozitivní externality je např. zvýšení průměrné délky života z důvodu vybudování nového zdravotnického zařízení a poskytování zlepšených zdravotnických služeb, tzn. externality se nemusí týkat pouze životního prostředí.

V případě, že není možné dopad negativních či pozitivních externalit kvantifikovat, zpracovávají se v důsledku vzniku externalit (dle požadavků příslušné směrnice) hodnocení dopadu realizace projektu na životní prostředí (Environmental Impact Analysis, EIA).

Pro více informací o ekonomické analýze odkazujeme na Analýzu nákladů a přínosů (metodická příručka, Ing. Patrik Sieber, verze 1.3, duben 2004, MMR) nebo Guide to Cost-Benefit Analysis of Major Projects (europa.eu.int nebo v českém překladu na www.strukturalni-fondy.cz).

7.6. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj

(pozn.: všechny ceny jsou uvedeny bez DPH)

Celkový rozpočet:

Rozpočet projektu je 4 581 000 Kč bez DPH. Všechny uvedené náklady se řadí mezi uznatelné náklady projektu.

Celkem	Veřejné zdroje (tis. Kč)						Soukromé
	EU		ČR				soukromé
	ERDF	ESF	celkem	centrální	regionální	místní	
4 581	-	3 436	1 145	1 145	-	-	-
100 %	-	75 %	25 %	25 %	-	-	-

Na projektu nebude participovat soukromý kapitál. ESF bude spolufinancovat projekt z 75 % (počítáno z uznatelných nákladů) a 25 % bude spolufinancováno z rozpočtové kapitoly MPSV.

Druhové členění nákladů:

CCV POPULUS bude v přípravné fázi realizace projektu organizovat výběrové řízení za účelem výběru metodického garanta pro každý ze tří školicích modulů. Vítězní účastníci výběrového řízení budou pověřeni sestavením obsahové části školicího modulu, zpracováním školicích materiálů a proškolením vlastních budoucích školitelů, zaměstnanců CCV POPULUS. Náklady na tyto metodické garanty byly vyčísleny na základě předchozího poptávkového šetření a rozpočet počítá s cenami na trhu obvyklými. Předpokládá se, že práce na sestavení obsahu kurzů, příprava a produkce metodických materiálů a tříměsíční školení školitelů si vyžádá plnou vytiženost nejméně dvou expertů na jeden kurz po dobu 12ti měsíců. Počítá se rovněž s pokrytím cestovních nákladů spojených s dojížděním budoucích školitelů. Tyto podmínky umožní CCV zajistit skutečně profesionální nastavení školicích modulů.

Všechny školicí a propagační materiály, které budou vytvořeny pro zkušební fázi, musí být vyprodukovány v dostatečném nákladu, aby pokryly potřeby pod dobu běhu projektu (1 roku). Jednorázová je rovněž investice do vybavení nových učeben nábytkem a do zakoupení software a hardware do počítačové učebny. Ostatní náklady jsou shodné pro fázi zkušební (1. rok) a pro další léta.

Rozpočet projektu (1 rok od schválení projektu, tj. fáze dotovaná EU)

Položka a popis	Kč v 1. roce projektu
Náklady na lidské zdroje (7 osob)	2 948 400 Kč
1. modul: Kurz počítačové gramotnosti	842 400 Kč
2. modul: Motivační kurz	842 400 Kč
3. modul: Orientace v informační společnosti	842 400 Kč
1 zaměstnanec CCV POPULUS Bude zajišťovat celkovou koordinaci projektu.	421 200 Kč
Cestovné	72 000 Kč
Investice do vybavení	319 000 Kč
Marketing (školicí a propagační materiály, inzerce)	1 060 000 Kč
Audit	50 000 Kč
Energie (voda, teplo, elektřina) – 5.000 Kč/měsíc	60 000 Kč
Telekomunikace (připojení k Internetu) – 6.000 Kč/měsíc	72 000 Kč
Náklady celkem za 1 rok provozu	4 581 400 Kč

Základní principy přípravy projektů

Náklady běžného provozu CCV²³⁾ (po skončení podpory) formou rozpočtu na měsíční bázi.

Položka a popis	Kč/měsíc
Náklady na lidské zdroje (6 osob)	190 350 Kč
1. modul: Kurz počítačové gramotnosti 2 osoby, hrubá mzda 23.500 Kč/měsíc. Pro zaměstnavatele (x 1,35 za sociální a zdravotní pojištění) je náklad 31.725 Kč/měsíc	63 450 Kč
2. modul: Motivační kurz 2 osoby, hrubá mzda 23.500 Kč/měsíc. Pro zaměstnavatele (x 1,35 za sociální a zdravotní pojištění) je náklad 31.725 Kč/měsíc	63 450 Kč
3. modul: Orientace v informační společnosti 2 osoby, hrubá mzda 23.500 Kč/měsíc. Pro zaměstnavatele (x 1,35 za sociální a zdravotní pojištění) je náklad 31.725 Kč/měsíc	63 450 Kč
Energie (voda, teplo, elektřina) ²⁴⁾	5 000 Kč
Telekomunikace (připojení k internetu)	6 000 Kč
Náklady celkem za každý další měsíc provozu po 1. roce	201 350 Kč

Příjmy běžného provozu CCV z realizace modulu „Nové šance“²⁵⁾ (po skončení podpory) formou rozpočtu na měsíční bázi.

Položka a popis	Kč/měsíc
Maximální měsíční kapacita Centra celoživotního vzdělávání je 60 osob. 1 měsíc = dva 14-ti denní kurzy 1 kurz = 3 moduly 1 modul = 10 lidí Na základě předběžného průzkumu se předpokládá 2/3 obsazenost kurzů, tedy 40 osob/měsíc. Cena za 1 kurz, kterou budou platit podniky, úřady práce nebo samostatní klienti, je 4.000 Kč. Město přispěje na každého účastníka 1.000 Kč.	200 000 Kč
Pronájem konferenční místnosti (předpokládá se 1 pronájem měsíčně)	15 000 Kč
Příjem z již běžících kurzů (kurzy, které běžely před realizací projektu)	35 000 Kč
Náklady celkem za každý další měsíc provozu po 1. roce	250 000 Kč

Finanční a ekonomická analýza se vždy zpracovává pro celek. V tomto případě musí zahrnovat všechny související projekty, které představují souhrn investičních nákladů a navazujících projektů, které budou generovat výnosy. V našem případě byly uvažovány oba projekty současně, tj. investiční projekt „Rekonstrukce Kulturního domu“ a neinvestiční projekt „Nové šance“ i následně běžná provozní činnost CCV.

7.7. Rekonstrukce Kulturního domu

(pozn.: všechny ceny jsou uvedeny bez DPH)

Celkový rozpočet:

Rozpočet projektu je 9,7 mil. Kč bez DPH. Uznatelné náklady (především na stavební práce) dosahují 9,5 mil. Kč. Neuznatelné náklady činí 200 tis. Kč - jedná se o náklady, které vzniknou do doby registrace projektu. Profinancování projektu zajistí město Krásensko. V rozpočtu města na rok 2004 je vyhrazeno 200 tis. Kč a na rok 2005 9,5 mil. Kč.

Veřejné zdroje (tis. Kč)							Soukromé
Celkem	EU		ČR				soukromé
	ERDF	ESF	celkem	centrální	regionální	místní	
9500	7600	-	1900	760	-	1140	-
100 %	80 %	-	20 %	8 %	-	12 %	-

Na projektu nebude participovat soukromý kapitál. Celý projekt je pod patronátem města Krásensko. ERDF bude spolufinancovat projekt z 80 % (počítáno z uznatelných nákladů projektu)²⁶⁾.

Druhové členění nákladů:

Druhové členění nákladů vychází z hlavních etap projektu, které byly popsány v sekci Časový harmonogram projektu.

Veřejné zdroje (v tis. Kč)							Celkové
Aktivita	EU		ČR				
	ERDF	ESF	celkem	centrální	regionální	místní	
Projektová dokumentace	80	-	20	8	-	12	100
Zpracování žádosti	80	-	20	8	-	12	100
Stavební práce	6000	-	1 500	600	-	900	7500
Dodávka a instalace zařízení a vybavení	1360	-	340	136	-	204	1700
Publicita	80	-	20	8	-	12	100
Celkem uznatelné	7600	-	1900	760	-	1140	9500
Neuznatelné náklady	0	-	200	-	-	200	200
Celkem	7600	-	2100	760	-	1340	9700

26) Poměr spolufinancování vychází z doporučené struktury financování v rámci opatření SROP 3.1 pro projekty obcí (zdroj: Příručka žadatele pro 1. kolo výzvy; Praha, 3.5.2004; verze 1.0).

Základní principy přípravy projektů

V předprojektové fázi jsou náklady rozděleny následovně:

- Náklady na zpracování projektové dokumentace - jedná se především o výdaje spojené se zpracováním technických studií proveditelnosti a získání všech potřebných povolení.
- Náklady na zpracování žádosti o grant - k vlastnímu zpracování žádosti o grant si město přizvalo poradenskou firmu, která ve spolupráci s manažerem projektu připraví, zpracuje a předloží žádost o grant ze SROP.
- Ostatní náklady (200 000 Kč), které jsou neuznatelné.

Orientační rozpočet stavebních prací a dodávky a instalace zařízení je uveden v následující tabulce. Náklady na stavební práce a dodávku a instalaci zařízení jsou uznatelnými náklady.

Položka (tis. Kč)	Práce	Materiál	Celkem
Zemní práce	500	100	600
Základy	200	50	250
...
Celkem za stavební práce	3000	4500	7500
Celkem za dodávku a instalaci zařízení a vybavení	660	1040	1700
Celkem	3660	5540	9200

Rozpočet byl vytvořen na základě několika nabídek (stavebních) firem. Nebyly shledány žádné zvláštní požadavky na zvýšenou kvalitu materiálových dodávek. Předpokládá se, že stavební dozor zaručí dodání veškerých materiálů ve standardní kvalitě a v rámci časového harmonogramu. Celkové náklady na rekonstrukci a vybavení činí 9,2 mil. Kč. Vzhledem k tomu, že je počítáno s velmi šetrnou rekonstrukcí, kdy dojde k zachování původního vybavení v co největším rozsahu, počítá se s minimálními náklady na materiálové dodávky. Dle kvalifikovaného odhadu stavební firmy, která vypracovala výkaz výměr, půjde poměrně 40 % celkového rozpočtu na náklady za práci a zbytek na zařízení a vybavení.

Uznatelné náklady a příspěvek z ERDF:

V následující tabulce je uvedena souhrnná prezentace rozpočtu projektu ve vazbě na uznatelné a neuznatelné náklady projektu a ve vazbě na žádanou dotaci.

Položka (tis. Kč)	2004	2005	Celkem
Celkové náklady	200	9500	9700
- uznatelné	0	9500	9500
- neuznatelné	200	0	200
Dotace	0	7600	7600
% z uznatelných nákladů	0 %	80 %	80 %

Uznatelné a neuznatelné náklady musí respektovat časový harmonogram celého projektu. V roce 2004 je plánována předprojektová příprava, vypracování žádosti o grant ze SROP, konzultace a podání žádosti. V roce 2005 je plánována vlastní rekonstrukce objektu dle projektové dokumentace. Od poloviny roku 2006 bude obnovena činnost Centra celoživotního vzdělávání.

Finanční analýza

Finanční analýza²⁷⁾ je počítána pro oba projekty současně a vychází z následujících předpokladů:

- Posuzovaná délka projektu je 3 roky běžného provozu (tedy 3 roky od skončení podpory neinvestičního projektu). Pokud by se každý projekt posuzoval zvlášť nebo by se předkládal pouze jeden projekt, bylo by nutné stanovit délku projektu odděleně.
- 5 % úroková míra použitá pro výpočet čisté současné hodnoty. Pro další informace o čisté současné hodnotě, výši úrokové míry pro výpočet a dalších nezbytných vstupech do finanční analýzy odkazujeme na Analýzu nákladů a přínosů (metodická příručka, Ing. Patrik Sieber, verze 1.3, duben 2004, MMR).
- V následujících tabulkách a výpočtech jsou oba projekty „sloučeny“ do jednoho a je vypočítána jedna sada ukazatelů (čistá současná hodnota a vnitřní výnosové procento).

Tis. Kč	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Celkem
Investiční náklady	-400	-9300					-9700
Provozní náklady ²⁸⁾			-1007	-2416	-2416	-1409	-7249
Provozní příjmy ²⁹⁾			1250	3000	3000	1750	9000
Peněžní toky	-400	-9300	243	584	584	341	-7949

Čistá současná hodnota projektu je -7,4 mil. Kč. Pro výpočet byl použit MS Excel - funkce ČISTÁ.SOUČHODNOTA s parametrem peněžních toků v jednotlivých letech a 5% úrokové míry.

Záporné hodnoty ve výsledku finanční analýzy nejsou překvapením. Plynou především z charakteru projektu do oblasti rozvoje lidských zdrojů. Následná ekonomická analýza může prokázat odůvodněnost realizace projektu.

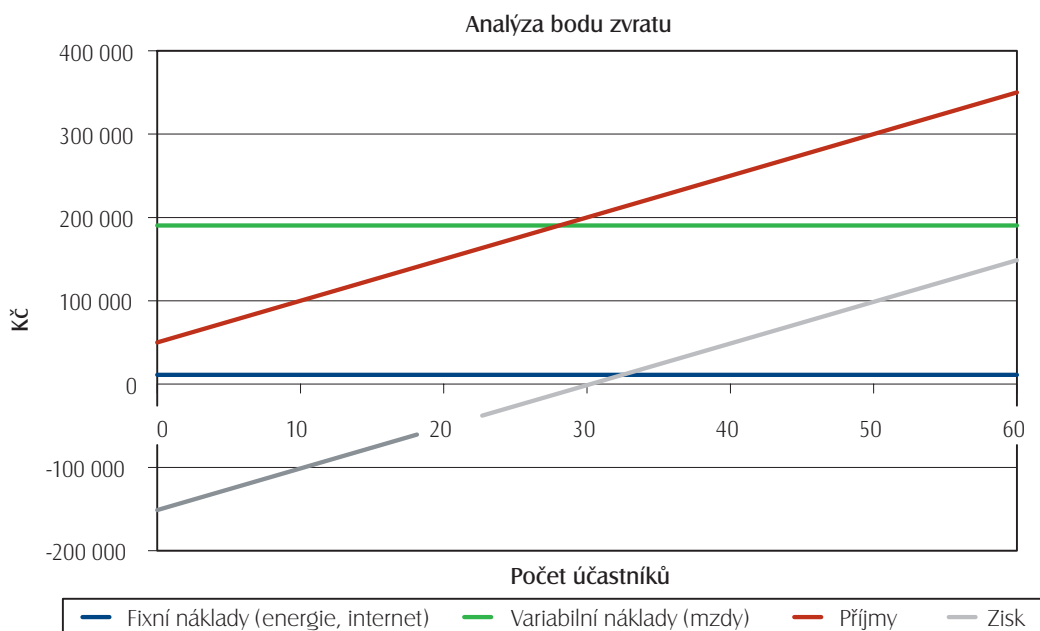
27) V této případové studii je finanční analýza značně zjednodušená. Neuvažuje se např. vliv daní, způsob odpisů atd.

28) Náklady na lidské zdroje, cestovné, investice do vybavení, marketing, audit, energie (voda, teplo, elektřina), telekomunikace (připojení k Internetu).

29) Příjmy z nových kurzů, pronájmu sálu a z již běžících kurzů.

Základní principy přípravy projektů

Záporné hodnoty ovšem neznamenají, že projekt není samofinancovatelný v provozní fázi a že nebude zajištěna udržitelnost projektu po skončení podpory. Z analýzy bodu zvratu, která se zabývá minimálním počtem účastníků plyne, že projekt je samofinancovatelný, pokud bude měsíčně přítomno 30 - 31 účastníků na kurzech - viz následující graf.

Náklady spojené s provozní částí lze rozdělit na:

- Fixní náklady spojené s provozem centra. Tyto náklady obsahují náklady na energie a náklady na telekomunikační služby (připojení k Internetu). Tyto náklady jsou nezávislé na počtu účastníků.
- Mzdové variabilní náklady. Tyto náklady nejsou klasické variabilní náklady, které jsou závislé na sledované veličině, v tomto případě na počtu účastníků, ale jsou variabilní ve smyslu konání či nekonání kurzů.

Při 30 - 31 účastnících kurzů dochází k vyrovnání provozních nákladů a provozních výnosů. Předpokládaný počet účastníků v měsíci je 40. Při 40 účastnících je plánovaný zisk 48.650 Kč. Provoz centra je soběstačný bez dalších potřebných dotací s uvedeným měsíčním provozním ziskem na úrovni 48.650 Kč. Tento zisk bude rozdělen následujícím způsobem:

- 50 % bude určeno na nové školicí a propagační materiály, které bude třeba vytvořit a vytisknout.
- 50 % bude určeno na vytváření rezerv na neočekávané výdaje během provozu centra (např. nezbytné opravy budovy atd.) a na obnovu počítačů ve školicí místnosti v polovině roku 2009. Zejména obnova počítačů za 3 roky od jejich pořízení bude nezbytností vzhledem k jejich morálnímu i fyzickému opotřebení.

Ekonomická analýza

Ekonomická analýza je také počítána pro oba projekty současně a vychází ze stejných předpokladů jako finanční analýzy. Dále byly vzaty v úvahu následující informace:

- Průměrné náklady na 1 nezaměstnaného na úřadu práce dosahují 11.500 Kč/měsíc. Tyto náklady zahrnují podporu nezaměstnanosti a administrativní náklady s vedením uchazeče na úřadu práce. V projektu se počítá s 60% úspěšností, tedy 60 % účastníků kurzů najde zaměstnání na trhu práce, resp. se z nich nestanou nezaměstnaní.
- Přerozdělením peněz ze státního rozpočtu a rozpočtu kraje se zvýší daňová výtěžnost obce. Jedná se o daň z příjmu fyzických osob. Daňové určení daně z příjmů fyzických osob je cca 40 % do rozpočtu obcí. Průměrná sazba daně z příjmů fyzických osob je počítána ve výši 25 %.

Tis. Kč	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Celkem
Peněžní toky z finanční analýzy	-400	-9300	243	584	584	341	-7949
Úspora nákladů na dávky v nezaměstnanosti a administrativní náklady ³⁰⁾			1500	3600	3600	2100	10800
Daňová výtěžnost daně z příjmu fyzických osob pro obce			62	148	148	86	444
Peněžní toky	-400	-9300	1805	4332	4332	2527	3296

Ekonomická čistá současná hodnota projektu je +1,5 mil. Kč. Pro výpočet byl použit MS Excel - funkce ČISTÁ.SOUČHODNOTA s parametrem peněžních toků v jednotlivých letech a 5% úrokové míry.

Ekonomická míra návratnosti je kladná +12 %. Pro výpočet byl použit MS Excel, funkce MÍRA.VÝNOSNOSTI s parametrem peněžních toků v jednotlivých letech.

Ekonomická analýza prokázala, že vzhledem pozitivnímu celospolečenskému dopadu je projekt vhodné realizovat.

Další aspekty realizace projektu:

- V rámci projektu budou zajištěny rovné příležitosti pro muže a ženy a minoritní skupiny znevýhodněné ve společnosti. Rozhodujícím faktorem bude kompetence uchazeče.
- Projekt nebude vytvářet negativní externality. Na základě vyjádření příslušného odboru MŽP není stavba předmětem posuzování vlivů na životní prostředí. Při provozování objektu nevznikají žádné látky, jež by mohly mít vliv na životní prostředí. Likvidace běžných odpadů bude řešena dle stávajícího režimu města. Projekt tak nenarušuje obecný princip trvale udržitelného rozvoje.

30) Pro zjednodušení se v případové studii neuvažuje průměrná délka nezaměstnanosti v měsících. V realitě by tato skutečnost ekonomickou analýzu ovlivnila a úspory v nákladech by byly větší.

Finančně nevyjádřitelné dopady projektu:

- rozvoj spolupráce a solidarity klíčových aktérů ovlivňujících podobu trhu práce: zaměstnavatelů, úřadů práce, města a vzdělávacích institucí,
- velká přidaná hodnota v případě získání kvalifikovaných lektorů, kteří jsou schopni vytvářet další hodnoty,
- znásobení vzdělávacího potenciálu CCV,
- vytvoření nového centra společenského života města, kde je možnost:
 - připojit se na Internet,
 - zúčastnit se celého školení „Nové šance“ nebo vybraných modulů,
 - zúčastnit se jiného jednorázového nebo pravidelného školení, které CCV nabízí,
 - využít nově zrekonstruovaných prostor pro pořádání významných společenských akcí,
 - informovat se o aktuální nabídce a poptávce na trhu práce,
- růst významu vzdělávání prostřednictvím tohoto modelového projektu.

8. Indikátory vstupů, výstupů, výsledků a dopadů

Klíčové pojmy:

- Indikátory vstupu, výstupu, výsledku a dopadu
- Horizontální témata
- Zdroj dat a periodicita sběru ukazatelů

Systém monitorovacích indikátorů je vytvořen na principu stanovení měřitelných ukazatelů, které umožňují monitorovat realizaci projektu (nebo celého operačního programu) a hodnotit jeho výkonnost vzhledem ke stanoveným cílům. Indikátory jsou stanoveny na úrovni celého operačního programu, pro jednotlivé priority, pro jednotlivá opatření. Postup při stanovení monitorovacích indikátorů byl založen na partnerském přístupu a konzultacích se zúčastněnými ministerstvy a partnery.

Struktura monitorovacích indikátorů

Indikátory na úrovni programu, priorit a opatření zahrnují v souladu s požadavky a metodickými pokyny Evropské komise ukazatele čtyř typů, tj. ukazatele vstupů, výstupů, výsledků a dopadů.

Ukazatele vstupů se vztahují k rozpočtu přidělenému každé úrovni pomoci. Finanční prostředky budou sledovány v rozlišení na prostředky národní (z toho soukromé) a prostředky ze strukturálních fondů.

Ukazatele výstupů postihují počty osob, institucí a projektů, které byly podpořeny programem. Ukazatele výstupů jsou definovány tak, aby umožnily agregaci v rámci společného jádra ukazatelů z úrovně opatření na úroveň priorit a programů (viz dále).

Ukazatele výsledků postihují okamžité pozitivní efekty podpory. Ukazatele jsou vyjádřeny např. v podobě počtů úspěšně vyškolených osob, nově vytvořených produktů (vzdělávacích, poradenských programů atd.). Jsou sledovány i hrubé efekty individuální podpory v podobě počtu osob, u kterých poskytnutá podpora bezprostředně splnila svůj účel, čímž se rozumí zařazení do zaměstnání, sebezaměstnání, udržení zaměstnání, pokračování ve vzdělávání a výcviku.

Ukazatele dopadů se vztahují k následkům programu a mají prokázat udržitelnost a míru čistých efektů pomoci. Udržitelnost efektů je s ohledem na krátké programové období sledována 6 měsíců po ukončení pomoci. Míra čistých efektů na jednotlivé cílové skupiny bude získávána na základě sledovacích studií či aproximována na základě specifických přepočtů výběrových šetření pracovních sil.

Společné jádro ukazatelů (core indicators)

Jako společné jádro ukazatelů byl stanoven určitý minimální počet ukazatelů charakteru výstupů, u kterých je zajištěna jednotná metodika, definice měření a sčitatelnost z úrovně opatření až na úroveň operačního programu. Tyto ukazatele byly stanoveny tak, aby umožnily podrobněji charakterizovat podpořené osoby, instituce a projekty.

Osoby jsou členěny tak, aby bylo možné odlišit klienty služeb od poskytovatelů služeb, kteří mohou rovněž získat podporu v rámci daného opatření. Všechny osoby (klienti i poskytovatelé) jsou sledovány podle pohlaví (celkem, z toho ženy). Osoby - klienti služeb jsou pak dále členěny tak, aby bylo možno vyhodnotit zaměření programu z hlediska podpory rovnosti přístupu na trh práce. Z tohoto důvodu jsou sledovány skupiny osob: zaměstnaní, osoby zdravotně postižené, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby s nízkou kvalitací, mládež do 25 let, starší osoby nad 50 let.

V rámci podpořených institucí jsou samostatně sledovány malé a střední podniky, vzdělávací instituce a instituce poskytující služby klientům v rámci programu. Z výše uvedeného je zřejmé, že indikátory rozlišují mezi přímou podporou jednotlivců a institucí a nepřímou podporou, která je poskytována v rámci opatření zaměřených na zkvalitnění systémů. Ukazatele monitorující podpořené poskytovatele služeb (jednotlivce i instituce) v rámci systémových opatření považujeme v současné fázi za důležité, neboť umožňují pohled na rozvoj kapacity sektoru příslušných služeb a tím i budoucí absorpční schopnost a zvýšení efektivity budoucích programů napojených na ESF.

Součástí společného jádra ukazatelů (core indicators) jsou také ukazatele, které umožňují pohled na plnění horizontálních témat³¹⁾. Pro sledování aspektů rozvoje informační společnosti je zařazen ukazatel počtu účastníků kurzů obsahujících složku informačních technologií. Pro sledování aspektů životního prostředí je zařazen ukazatel počtu vytvořených a realizovaných kurzů obsahujících komponentu životního prostředí. Pro sledování rovných příležitostí jsou v rámci všech indikátorů týkajících se osob, včetně údajů za specifické skupiny obyvatelstva, důsledně uváděny i počty žen.

Zdroj dat a periodičita sběru ukazatelů

Data jsou získávána způsobem, který je adekvátní charakteru ukazatelů. Ukazatele vstupů, výstupů a výsledků jsou naplňovány daty získávanými z formulářů o zahájení a ukončení projektů a z pravidelných hlášení Zprostředkujících subjektů/konečných příjemců. Ukazatele dopadů vyžadují hlubší šetření a budou proto naplňovány daty získanými ze sledovacích studií a specifických šetření. Ukazatele globálních dopadů na úrovni programu, které odpovídají jednotlivým specifickým cílům programu, jsou zjišťovány na základě dat běžné statistické evidence.

Periodičita sběru ukazatelů bude respektovat jak potřeby sledování, tak možnosti získat v průběhu krátkého programu relevantní data. Sběr indikátorů vstupu (finanční data) a indikátorů výstupů bude probíhat pololetně, protože zde bude docházet k nejrychlejší obměně dat. Indikátory výsledků budou sbírány ročně. Indikátory dopadů jsou většinou závislé na údajích ze sledovacích studií.

31) Každý projekt bude muset doložit svůj vliv na rovné příležitosti, životní prostředí a na rozvoj informační společnosti.

Rovné příležitosti představují jeden z horizontálních principů strukturální politiky ES, který musí být promítnut do všech aktivit spojených s realizací operačních programů strukturálních fondů. Evropská komise přitom klade zvláštní důraz na rovné příležitosti mužů a žen. Prosazování rovných příležitostí musí být v projektech uskutečňováno prostřednictvím odstraňování bariér v přístupu k projektovým aktivitám pro různé znevýhodněné skupiny. Princip rovných příležitostí znamená potírání diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženství, víry, zdravotního postižení, věku; vztahuje se i na další znevýhodněné skupiny (dlouhodobě nezaměstnaní, drogově závislí, propuštění vězni, osoby s nízkou kvalitací, osoby z obtížně dopravně dostupných oblastí aj.).

Udržitelný rozvoj představuje politickou prioritou pro začlenění ochrany životního prostředí a ochrany přírody a krajiny při přípravě a realizaci projektů. Každý projekt bude muset být hodnocen z hlediska jeho vlivu na životní prostředí a zda přispívá k udržitelnému rozvoji. Projekty s negativním dopadem na životní prostředí nebudou vybrány k podpoře.

Rozvoj informační společnosti představuje další významný faktor, který má značný vliv na rozvoj ekonomiky a společnosti. Pro Evropskou komisi je vytvoření informační společnosti jasnou prioritou, a proto veškeré projekty podporované ze strukturálních fondů musí být posuzovány i s ohledem na dosažení těchto cílů (přesto, že zaměření některých opatření na rozvoj informační společnosti je významnější a jiných menší).

Základní principy přípravy projektů

Monitorovací indikátory pro OP RLZ - Opatření 3.3 Rozvoj dalšího profesního vzdělávání:

typ	název
vstupy	<ul style="list-style-type: none">- Celkový rozpočet na Opatření 3.3- Výše proplacených prostředků
výstupy	<ul style="list-style-type: none">- Počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb- Počet podpořených pracovníků – lektorů, metodiků, konzultantů a řídicích pracovníků – v kurzech- Počet podpořených pracovníků – reprezentantů sociálních partnerů a veřejné správy v krajích - v kurzech- Počet podpořených organizací- Počet podpořených projektů- Podíl účastníků kurzů s komponentou informačních technologií- Podíl účastníků kurzů s komponentou životního prostředí
výsledky	<ul style="list-style-type: none">- Počet nově vytvořených/inovovaných produktů- Počet nově vytvořených/inovovaných vzdělávacích programů- Počet podpořených pracovníků – lektorů, metodiků, konzultantů a řídicích pracovníků, u kterých podpora splnila účel- Počet podpořených pracovníků – reprezentantů sociálních partnerů a veřejné správy v krajích, u kterých podpora splnila účel- Počet vytvořených regionálních center dalšího vzdělávání- Počet vzdělávacích institucí, které rozšířily svoji nabídku
dopady	<ul style="list-style-type: none">- Počet studujících v nově vytvořených/ inovovaných programech dalšího vzdělávání- Vytvoření systému ověřování a uznávání kvalifikací

Monitorovací indikátory pro SROP, Priorita 3 Infrastruktura pro regionální rozvoj, Opatření 3.1 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech:

typ	název
vstupy	<ul style="list-style-type: none">- Celkový rozpočet na Opatření 3.1- Výše proplacených prostředků
výstupy	<ul style="list-style-type: none">- Počet osob, které se zúčastnily vzdělávacích kurzů zaměřených na posílení kapacity místních a regionálních orgánů- Počet projektů zaměřených na budování a rekonstrukci zařízení v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti, celoživotního vzdělávání a sociální integrace- Počet podpořených osob (klientů), kteří se zúčastnili programů zaměřených na sociální integraci
výsledky	<ul style="list-style-type: none">- Počet osob, které úspěšně absolvovaly vzdělávací kurzy zaměřené na posílení kapacity místních a regionálních orgánů- Úspěšní absolventi programů – klienti služeb v oblasti sociální integrace- Počet vytvořených hrubých pracovních míst
dopady	<p>Míra zaměstnanosti aktivní pracovní síly</p> <p>Počet vytvořených čistých pracovních míst</p>

8.1. Nové šance - vytvoření školicího modulu pro další profesní rozvoj

typ	název
vstupy	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpočet projektu spolufinancovaného OP RLZ ve výši 4,581 mil. Kč bez DPH - Celková dotace ve výši 100 % rozpočtu projektu, z toho 75 % ESF a 25 % centrální národní zdroje
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - Počet podpořených pracovníků – lektorů, metodiků, konzultantů a řídicích pracovníků - ve vzdělávacích a rozvojových programech, stážích, u kterých podpora splnila účel = 60 - Počet podpořených projektů = 1
výsledky	<ul style="list-style-type: none"> - Počet nově vytvořených/inovovaných vzdělávacích programů = 3 univerzální školicí moduly na míru šité potřebám zaměstnavatelů - Počet podpořených pracovníků – lektorů, metodiků, konzultantů a řídicích pracovníků - ve vzdělávacích a rozvojových programech, stážích, u kterých podpora splnila účel = 60 - Počet podpořených krajských center dalšího vzdělávání = 1
dopady	<ul style="list-style-type: none"> - Počet dospělých studujících v nově vytvořených / inovovaných vzdělávacích programech počátečního vzdělávání = garance proškolení 384 dospělých ročně, z toho 192 nezaměstnaných uchazečů v registru úřadu práce a 192 zaměstnanců velkých podniků participujících na projektu

8.2. Rekonstrukce Kulturního domu

typ	název
vstupy	<ul style="list-style-type: none"> - Celkový rozpočet na projekt je 9,7 mil. Kč - Celková dotace ve výši 90 % rozpočtu projektu, dotace z ERRF 80 %, národní centrální dotace 10 %
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - 40 vyškolených osob měsíčně, resp. 480 vyškolených osob ročně - Zrekonstruovaný objekt (3 samostatné školicí místnosti o celkové ploše 180 m² o celkové kapacitě 60 míst), 1 počítačová místnost s připravenými rozvody na PC a na Internet, vytvoření sálu pro konání konferencí (200 m² plochy pro konference)
výsledky	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření nového školení sestávajícího ze tří modifikovatelných vzdělávacích modulů na míru šité potřebám zaměstnavatelů - Vytvoření stálých pracovních míst pro kvalifikované vysokoškolsky vzdělané lektory v počtu 6 pracovních míst na plný úvazek - Podpora činnosti CCV a rozšíření kapacity této školicí a vzdělávací instituce
dopady	<ul style="list-style-type: none"> - Zastavení růstu nezaměstnanosti - Zvýšení kvalifikace a potažmo zaměstnatelnosti minimálně 384 práceschopných občanů regionu ročně - Zastavení migrace obyvatel

9. Doslov

Tato publikace vznikla na základě poptávky po praktickém průvodci systémem žádostí pro strukturální fondy EU. Proto bylo i její zaměření nastaveno tak, aby byla průvodcem co nejobecnějším, který poradí „jak na to“ velmi širokému spektru předkladatelů projektů.

Čtenáři publikace je představen praktický postup při formulování projektového záměru. Zároveň je zde stručně popsán způsob zpracování nejdůležitějších součástí projektové žádosti. Čtenář tedy získá informace o zásadách orientace v metodice ke strukturálním fondům v souvislosti s přípravou projektových žádostí a následně o požadované úrovni zpracování jednotlivých klíčových sekcí žádostí.

Největší přínos publikace spatřují sami autoři v praktické aplikaci nejlepších postupů zpracování projektových žádostí do dvou případových studií - projekt investičního a neinvestičního typu. Oba projekty fungují jako jeden logický celek. To se promítá i do způsobu zpracování - oba související projekty musí být uvažovány jako součást finanční a ekonomické analýzy. Logický celek musí tvořit také dílčí rozpočty projektů, plánování přípravy a implementace projektů musí korespondovat s časovým harmonogramem atd. Tato zjednodušená paralela je také návodem pro žadatele: každý projekt je vždy zasazen do kontextu. Záleží na žadatelích, jak jsou schopni tento kontext zapracovat do argumentační části „svých“ projektových žádostí.

Věříme, že publikace poslouží svému účelu a přispěje ke snadnější orientaci žadatelů, kvalitnějšímu zpracování projektových žádostí a projektových strategických záměrů vůbec a potažmo k vyššímu čerpání alokací ze strukturálních fondů EU.

10. Další informační zdroje

Národní rozvojový plán 2004-2006; Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz

Společný regionální rozvojový program; Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz

Internetová stránka www.strukturalni-fondy.cz, www.esfcr.cz

- Společný regionální operační program České republiky na léta 2004-2006 - Programový dokument; Praha, prosinec 2003; schválená verze
- Společný regionální operační program České republiky na léta 2004-2006 - Programový dodatek; Praha, březen 2004; schválená verze
- Příručka žadatele pro 1. kolo výzvy; Praha, 3.5.2004; verze 1.0
- Operační program Rozvoj lidských zdrojů - Programový dokument; Praha, listopad 2003; schválená verze
- Operační program Rozvoj lidských zdrojů - Dodatek k programu; Praha, květen 2004; schválená verze

Průvodce žádostí projektů financovaných ze strukturálních fondů, Zdroj: Euromanagers, Praha 2002

Program SAPARD k přípravě projektů pro rozvoj venkova; Zdroj: www.mmr.cz

Guide to Cost-Benefit Analysis of Major Projects; Zdroj: europa.eu.int

Průvodce projekty Evropského sociálního fondu, Zdroj: Europeum, Praha 2003

Vademecum for SF Plans and Programming documents, 2000-2006, Zdroj: europa.eu.int

Použité internetové adresy jsou platné a funkční v době zpracování publikace (květen 2004).

11. Zkratky

CCV	Centrum celoživotního vzdělávání Tato zkratka se objevuje pouze v souvislosti s případovou studií.
EAGGF	Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond
EIA	Hodnocení dopadů projektu na životní prostředí
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
FIFG	Finanční nástroj pro řízení rybolovu
JPD	Jednotný programový dokument
JPD2	Jednotný programový dokument pro Cíl 2
JPD3	Jednotný programový dokument pro Cíl 3
KP	Konečný příjemce
KU	Konečný uživatel
NNO	Nestátní nezisková organizace
NRP	Národní rozvojový plán
NUTS	NUTS = La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques Klasifikace územní, která je určena pro sběr, přípravu a harmonizaci regionálních statistik členských států EU a pro poskytování pomoci ze strukturálních fondů takto definovaným jednotkám, které spadají pod jednotlivé Cíle strukturální politiky.
OP	Operační program
OPI	Operační program Infrastruktura
OPPP	Operační program Průmysl a podnikání
OPRLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
OPRVMZ	Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství
PD	Programový dodatek
ŘO	Řídící orgán
SF	Strukturální fondy
SROP	Společný regionální operační program
ÚP	Úřad práce

